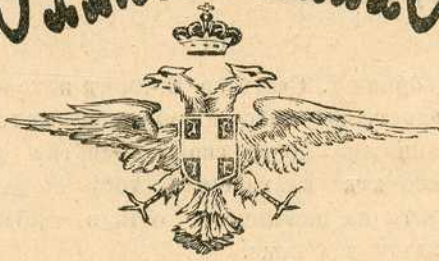

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 16. Фебруара 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врте
Претплату ваља слаати улутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

НАРЕДБА

Суд општине вар. Београда, позван чл. 36. т. 6. зак. о општ. да се стара о здрављу људи, а по препоруци Управе вар. Београда

наређује:

Пошто се употребом старе хартије (новина и писане) за завијање јестива, нарочито оних, што се пресна једу, најбоље може да шири заразна болест, то, у интересу народнога здравља забрањује се употреба старе хартије за ову цел и сви продавци без разлике морају од сада употребљавати нову још неупотребљену хартију.

Забрањује се и алвацијама и другим сличним продавцима, да алву и друго у отвореним таблама носе и продају.

Ко прогиву ове наредбе поступи, биће кажњен по § 326. крив. зак.

Осим овога суд општине вар. Београда обраћа пажњу грађанству, да се и само у интересу свога здравља, чува и не прима од продаваца јестива завијена у употребљеној хартији, но с правом захтева чисту и неупотребљену хартију.

Од суда општине вар. Београда 5. Фебруара 1892. год. ЛБр. 139.

НАРЕДБА

Општинском суду спада у дужност, да се стара за безбедност и угодност пролаза у вароши, и за то се на основу §. 326, кривичног закона.

наређује:

Да без разлике сви сопственици имања у улицама: „Марковој“, „Кастриотовој“, „Вук. Караџићевој“, „Савској“, „Мајданској“, „Споменичкој“, од жељезничке станице до „Кнез. Милошеве“ улице, „Пиварској“, „Доминој“, „Фишекцијској“, „Кнез Милошевој“, (и осталим улицама према распореду и регулацији); — који су нове тротоаре саградили, али их нису поставили по одређеној ширини и нивелацији, имају то сада накнадно учинити, а тога ради од општинског инжењера добиће нивелету, која је тачно утврђена од Г. министра грађевина и Г. министра унутр. дела.

Они пак сопственици, испред чијих се имања и данас налазе тротоари од

цигаља или ломљеног камена, и који нису до сада набавили, или га не набаве најдаље до 15. Марта тек. год. — прописни материјал за нове тротоаре, имају набавити плоче од топчидерског камена, или таквог, који је по каквоћи и чврстоћи топчидерском раван или бољи и да саграде нов тротоар, као што је напред речено, у прописној ширини и по утврђеној нивелети, коју ће и њима дати општински инжењер. — Општински инжењер даваће обавештења сваком, за који је камен констатовано да је по каквоћи раван топчидерском.

За грађење ових тротоара прописано је:
а, Да се земљиште има предходно јако набити;

б, Да се камење полаже на слој дунавског песка од 10 сантиметара.

в, Да фуге буду 5. милиметара ширине и да се залију са цемент — малтером, тек пошто се предходно очисте.

г, Да се за ивицу поред коловоза употреби камен дужине најмање 0.50 м. висине 0.35 м. — а горње ширине 0.20 м., а поред макадама камење дужине најмање 0.50 м., висине 0.25 м. а ширине 0.30 метара.

д, Да плоче за тротоар несмеју бити нигди тање од 0.10 м., а површина плоче нити сувише дугачка, ни мања од 0.12. квадратних метара.

Гди се при грађењу тротоара услед промене нивелете буде показала потреба да се при улазу наместе степени, ови се не смеју постављати с поља, на тротоару, сем једног степена, и то ако се дуж целе зграде постави.

Ко од данас па до 15. Марта о. год. не би набавио прописани материјал и до 15. Априла тек. год. не почне грађење тротоара по овој наредби, томе ће сама општина (грађевинско одељење) тротоар саградити, по цени, коју за тротоаре испред својих имања буде платила а суму коштања наплатити на основу §. 465. закона о судском поступку.

Од стране суда општине вар. Београда 8. Фебруара 1892 год. ГБр. 163 и 175.

НАРЕДБА

На позив управе вар. Београда од 5. и 9. Фебр. 1892. год. ЛБр. 212 и 229

суд општине вар. Београда, на основу чл. 36. т. 6. зак. о општинама;

наређује:

Да од сада не сме нико продавати старе ствари на пијацама, пошто се на тај начин могу све заразне бољке лако по вароши преносити. Тако исто забрањује се продаја старежи из кућа, у којима је ма која од заразних болести и туберкулоза плућа владала, сем ако би дотични поднео лекарско уверење, да је ствари прописно дезинфицирао.

Сем овога ни један старинар — телалин не сме уносити у свој дућан старе ствари, док не би поднео доназ, да их је купио из здравих кућа, или да их је дезинфицирао, што је могуће боље. Ствари, које се код телала затеку, мораће се такође по пропису дезинфицирати.

У исто доба забрањује се свима јоргандијама куповање старих јоргана, јастука, душека и томе подобно, јер им је такав поступак са два гледишта кажњив. Прво, што прерађену стареж допније продају као ново, а друго, што се тим начином врло лако преносе све могуће заразне бољке.

Ово се даје грађанству на знање с тим, да ће сваки, ко се не би по овоме управљао, искусити законске последице.

Од суда општине вар. Београда, 10 Фебруара 1892 год. АБр. 1510 и 2329 у Београду.

НАРЕДБА

Суд општине вар. Београда издао је 3. Маја 1891. год. оваку наредбу.

„На основу одлуке одбора општинског од 29. Априла т. г. ГБр. 583., суд општине вар. Београда јавља грађанству ове вароши, да сваки који подиже нову грађевину у вароши, има се претходно пријавити Суду општине вар. Београда и тражити, да му се обележи, како регулациона тако и нивелациона линија.

Ко пропусти да према овоме изиште од општине регулациону и нивелациону линију, неће моћи тражити никакве накнаде за штету, која би отуда проистекла!“

Суд општине вар. Београда понављајући ову своју наредбу наређује, да се грађанство по истој тачно управља и од општине још пре копања темеља за грађевину изиште регулациону и нивелациону

линију, иначе ће сваки бити кажњен по §-у 326. крив. зак.

Од суда општине вар. Београда, 13. Фебруара 1892 год. ГБр. 165

НАРЕДБА

На препис управе вар. Београда од 10 ов. месеца ЛБр. 247. Суд општине вар. Београда, на основу чл. 36 т. 6. закона о општинама наређује :

Да не сме ни један продавац салепа алве, шећера и т. д. улазити у станове где има заразних болести; јер је и то један начин, на који се заразе врло лако преносе из куће у кућу.

Са сваким, ко се о ову наредбу одреши, поступиће се по закону.

Од суда општине вар. Београда АБр. 2396 13 Фебруара 1892 г. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 8. ВАЖНИЈИ САСТАМАК 3. Фебруара 1892. год.

Председавао за Председника члан суда г. Јов. Антијевић, били од чланова суда: г. г. Д. Вељковић и Ј. Илић, од кметов. помоћника г. Чукић; од чланова одбора: М. Ј. Марковић, М. Јовановић, Ђ. Ж. Нешић, М. Д. Банковић, Мића Петровић, М. Ђорђевић, К. В. Михајловић, Ј. Ђурић, Н. Р. Поповић, Љ. Јовановић, М. Ђорић, Д. Радоњић, Н. Х. Поповић, М. Триковић, Р. Драговић, А. Одавић, М. Петровић, Ђ. Димитријевић, Др. М. Т. Леко, Ђ. С. Новаковић, Н. Вулковић, С. Баторић, Г. Бркић, Т. Капетан-Спасић, Др. П. Поповић, Д. Дашковић, С. Вељановић, Јов. Христић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 27. Јан. 1892. год. и у одлуци Бр. 69 учињена је измена да се правила, о наплати трошарине на млеко и контролисању његове каквоће односи и на вино и остала пића само у погледу контролисања њихове каквоће.

II.

На примедбу г. Др. Павла Поповића, одборника, да у прошлој седници приликом решавања о штампању стенографских бележака није било довољно одборника, одбор је у данашњој пуној

седници својој одобрио у свему то решење одборско о штампању стенографских бележака и накнаду трошкова.

III.

Одборник г. Светозар Баторић интерпелише председништво зашто је забрањено кафецијама и механцијама да за своју приватну потребу могу код куће клати ситну стоку, но да морају то радити на клавици а остали грађани да могу клати код куће.

Одборник г. Андра Одавић примећује, да је приликом решавања о узимању куће под кирију Велимира Карапешкића речено, да он оградни своју зграду по предлогу комисије а да општина не буде дужна по истеку рока уговора вратити му зграду у стању, у каквом је пре закупа била док међутим у закљученом уговору стоји, да је дужна општина вратити му кућу у првобитном стању о свом трошку.

Одборник г. Никола Р. Поповић пита на чији се рачун преправља кућа г. Тасе Миленковића, што је за школу узета.

Одборник г. Танасије Капетан-Спасић пита шта је учињено у погледу зидања дорџолске цркве и да ли је уважавању оставке марвеног лекара Франца Геца предходила истрага о његовим кривицама и какав је резултат та истрага показала.

Председавајући је изјавио, да ће на сва ова постављена питања интерпеланти у идућој седници одговор добити.

IV.

Одборник г. Никола Вулковић пита председништво, да ли је и у колико извршено решење одборско о затварању дућана и механа ван региона трошаринског.

По саслушању овога председавајући је одговорно, да је суд општински издао наредбу, да сопственици дућана и механа ван трошаринске линије у року од 3 дана исте напусте, но да су се ти грађани жалили надзорној власти противу те наредбе. Ствар је дакле на решењу код управе вар. Београда.

V.

Одборник г. Никола Вулковић предлаже да се цена хлеба спусти јер је цена брашна и житу знатно спала.

Одбор је одлучио, да се ова изнесе идућој седници на решење.

VI.

Председавајући износи одбору за решење молбу Јелисавете Манаковић којом молба, да је општина Београдска пошаље као своју питомицу у Загреб ради изучавања бабичлука.

По прочитању те молбе АБр. 1308/91. одбор је одлучио, да се преко исте пређе на дневни ред

VII.

По прочитању акта истражног судије за вар Београд АБр. 878, 1372, 672, 1395, 1346, 1351-880, 885, 990, 886, 879, 342, 958, 662, 877, 1371, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су му Панта Станмировић, Милан Тодоровић, Видак Пејановић, непознати; да су Иван Стојановић, Спира Поповић, Коста Вујић, Ставра Петровић, Јанко Петровић доброг владања а сиротног имовног стања, да је Софија Ж. Димитрија Петковића доброг владања и доброг имовног стања; да му је Роза Ж. Марка Томајка непозната; да су Јован Ђуровић, Тодор Ђуровић, Вујица Обрадовић, Петар Узелац доброг владања и доброг имовног стања, да је Самуило син Хескије Пијаде, доброг владања а да је његов отац доброг имовног стања; да су Ђорђе Игњатовић и жена му Наталија доброг имовног стања а да му је владање њихово непознато, да су Драгутин Буковић, Милан Маринковић, Михајло Петровић и Ђорђе Јевђевијевић, доброг владања а средњег имовног стања и да је Јован Кнежевић поштар доброг владања а сиротног имовног стања.

VIII.

Председавајући износи одбору на мишлење молбе којим се траже уверења о немаштини.

По прочитању тих молби СБр. 1796, 1706, 1191, 1301, 1386, 1567, 1524, 1511, 1840, 1841, одбор је изјавио мишлење, да се молбоцима: Анки Радојчиној, Алекси Бугарском и Катарици Стојковић може дати тражено уверење да се суд предходно увери о имовном стању молбалаца: Софије Д. Пекић, Маре М. Павловић, Ане Т. Тодоровића, Најдана Бошковића, Марије Т. Јовановића, Најдана Петровића и Марије Ђ. Тодоровића, па тек онда да им изда тражено уверење.

IX.

Председавајући саопштава одбору, да су извесна лица изабрата за поротнике и присутнике

ПОДЖИСТАК

РАЗВАЛИНЕ ВИЛДЕНФЕЛСА

ПРИПОВЕТКА

Ф. ГЕРШТЕКЕРА

Превод с немачког

(Наставак 20)

„Али, она нас не сме одати. Одговор Фрања брзо, „јер и она је уживала плодове нашега рада, дакле и она је саучесница. Што је због овога отерала онога несносног младића, господина Хајде, учинила је врло паметно, и кад дозна, да је ми можемо направити великом госпођом, сложиће се и она с нама.“

Павле Јохус неодобраваше главом; он је боље познавао девојку.

„То она неће хтети, Фрањо, она ће радије трпети глад и несрећу, него да буде саучесница у оваком послу.“

„Нисам знао да је тако луда“, рече Фрања презриво; „али свеједно је, како она о овоме мисли, тек нас несме и неће издати, бар у прво време не а дуго се и ја већ баш ослонио на

женски језик. За четрнаест дана бићемо сасвим готови и онда ће наша брига бити како ћемо јој се с пута склонити. Овде је да боме врло тешко тако велику количину новчаница растурити.“

„Кад би своју радионицу негде на друго место пренели, и уверили је, да смо се окували.“

„То не може“, одговори Фрања, „где би нашли zgodније место од тога? Вечерас морамо ону рупу запушити, и баш и кад би нас потерали, не би нас тамо могли ухватити, јер онај тајни излазак незна нико сем нас.“

Кафеџија стајаше код стола и гледаше у фалзификат и нехотице. Фалзификат беше заиста вештачки израђен и он сам није могао да распозна лажну од праве новчанице. Није ни сумњао да би могао ових новчаница протурити врло велику количину, па да не буду ухваћени. Па и кад би сазнали да су лажне, ко би им знао порекло — али Роза? Није могао да заборави поглед којим га је погледала, није могао да заборави речи: „шта сам Богу згрешила да због вас морам ово да трпим?“ Морао је и да помисли на обећање, што је њеној покојној матери дао.

Пређе погледом преко лажне хартије и погледа кроз прозор, а пред очима су му играле разне слике.

„Но, шта је отац?“ запита га Фрања триумфујући, може ли бити соље? Аустријске се новчанице не могу с овим ни сравнити па је ипак требало пуна три месеца, док су их пронашли. Зар не би било грех овако имање из руку испустити?“

Брендел је међутим са спуштеним рукама и намрштено гледао кроз прозор и најпосле рече суморно:

„Да ти кажем нешто, Фрањо, што дуже о тој ствари мислим, све ми се више не допада. Твоја сестра не може да ме трпи, то је сигурно — а Бог ће знати зашто, јер баш тако нисам ружан — али је она то јасно показала. И ако она кога изда, то ћу ја бити и при таким околностима —“

Али она не може тебе самог издати а да не упропасти и свога оца и свога брата“, рече Фрања љутито, „и тако ми Бога, ако та несрећа буде луда да то учини —“

„Она вас неће издати“, одговори Брендел, али ће се то на сасвим други начин дознати будите уверени.“

„Па зар просто из беснилука да напустимо ово имање, што пред нама на столу лежи?“ продужи Фрања.

„Може бити да нећемо сасвим“, одговори Брендел, „сад знамо како се то ради и имамо

у овој 1892 год дали оставке, па предлаже да се на њихова места други изабери.

По прочитању тих оставака АБр. 1455, 1456, 1457, 380 и акта вар. суда АБр. 1454, акти испрашног судије АБр. 1549 и оставака АБр. 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, одбор је решио, да се М. Вељковити, Таси Н. Спасићу, Јанаку Константиновичу и Петру Р. Милушићу поротницима уважи оставка, а на њихово место изабрао је С. Богдановића, Јоцу Крстића Панту Боди, Јевту Павловића трг. за поретнике за 1892 год. да се Димитрију Илићу не уважи оставка на поротништво.

Да је за кв. палилулски изабрат за присутника Богосав Поповић бербери а не Марјановић; да се Љубомиру Ж. Стојановићу, присутнику не уважи оставка: да се Јовану Лучићу уважи оставка и на његово место да буде присутник Коча Паранос; да се Јакову Леону Којену не уважи оставка на присутништво, да се Павлу С. Цветковићу уважи оставка, а место њега да буде присутник Љуба Ђ. Мишковић трг. да се Илији С. Рајковићу не уважи оставка да се Миши Новаковићу уважи оставка а на његово место да буде присутник Никола Лазаревић турчија; да је за присутника изабрат Иван Станисављевић кафеџија а не Станимировић.

X.

Председавајући извештава одбор да је предузимач за грађење трамваја поднео, молбу да му се допусти да може мрежу трамвајску допунити у томе, што ће поред уговором одређене линије поред министарства унутрашњих дела као најкраћу везу између терација и кафеане Лондона кроз краљ-Миланову улицу; и да је ову молбу предузимача комисија за надзиравање трамвајских радова одобрила.

По прочитању те молбе и одобрења комисијског АБр. 3336/91 Одбор је после поименичног гласања са 14 гласова против 10 (4 пису гласали) решио, да се предлог комисије и молба предузимача у свему одобри с тим, да се и линија, уговором предвиђена, што иде Марковом улицом, преко марвене пијаче на Обреновом до Лондона, сагради и у саобраћај пусти.

9. редовни састанак

6. Фебруара 1892. год.

Председавао председник г. Милован Р. Маринковић, од кметовских помоћника г. г. Коста Чушић, и Д. Чон-

и све што нам треба; треба само да нађемо друго место, на коме ћемо довршити што смо започели.“

„Па како ћемо справе пренети а да нас не опазе? Зар не знаш колико смо муке имали, док смо све то у развалине донели? а много ће теже бити да то оданде однесемо.“

„Све ја то знам и мислије би ми било, да та девојка — али то је твоја сестра па мир — ти ваљда нећеш спорити, да би ја водио да живим у Америци или ком другом лепом пределу него у затвору, а то ће нам бити, чим нас ухвате.“

„Па ми смо метули главу у торбу чим смо ово почели“, одговори Фрања презриво, „но немој да будеш луд и послушај ме бар једанпут. Роза је тврдоглава, то знам, а од она је васпитана тако, да ради оно што хоће — иначе не би ни ишла ноћу у развалине, али је ипак паметна да зна докле може ићи. Што она неће да каже, то се неће никад ни дознати. Отац треба с њоме да говори; може је уверити да смо се се овога посла оканули, и да нам треба само четрнаест дана да све саставимо што би нас могло издати, па да ћемо нас двоје отићи у Америку. Будите уверени, да ће она за то време ћутати, међутим ми ћемо наш посао свршити и доћи до мете.“

кић; од чланова одбора г. г. Др. Алкадај, М. Триковић, Н. Х. Поповић, С. Вељановић, Ј. Ђуровић, Ф. Васиљевић, М. Ђорђевић, И. Ђорђевић, К. Б. Михајловић, М. Ђорић, Р. Драговић, Д. Дашковић, Л. Радовић, Љ. Јовановић, М. Ј. Марковић, Св. Боторић, др. М. Т. Леко, В. Димитријевић, Н. Вуковић, В. Ж. Нешћ, Г. Бркић, Д. Гајић, А. Шток, В. Тодоровић, В. С. Новаковић.

I.

Прочитај је записник одборских одлука седнице држане 3. фебруара 1892. год. и учињене су ове измене у одлуци бр. 79, да се уверење тражи за Љубицу ж. Јована Ђуровића и да се уверење тражи за Викторију жену Вуице Обрадовића.

У одлуци бр. 82 да предузимач има саградити претходно уговором утврђену трамвајску линију па после најкраћу везу кроз краљ Миланову улицу.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 1432, 1433, 1431, и акта начелника среза пожаревачког АБр. 1410, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су Сретен Димитријевић, Љубомир Дојчиновић и Коста Шпартаљ доброг владања и доброг имовног стања; да се суд увери о владању и имовном стању Лазара Борисављевића кланичног момка и Косте Христића свитнице, па извести одбор о томе.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе којим се траже уверења о сиромаштини и породичном односу.

По прочитању тих молби СБр. 2147, 2044 и 1943, одбор је изјавио мишљење, да се Марти Ј. Ђорђевића може дати тражено уверење; да се суд претходно увери о имовном стању молилаца Јулијане Р. Зотовић и Милоша Арсеновића, па тек онда да им изда тражено уверење.

IV.

Председник извештава одбор да је држана офертална лицитација за набавку одела за општ. позорнице, ватрогасце и служитеље. Да су оферти отворени од судског повереништва састављеног из три члана суда, који су изјавили, да је лицитација испала неповољно по општину и да би требало држати другу лицитацију и то усмену.

По прочитању тога извештаја АБр. 1384, одбор је решио, да се по томе у свему поступи

„То би већ могло бити“, рече Брендел, а шта ви кажете Јохусе?“

„Мислим да Фрања има право“, полакоми се кафеџија на тако велико богаство, што му је у изгледу стајало, „она је у неколико на то већ спремна, јер сам јој казао, да само зато к теби, Фрањо, идем, да те од тога одвратим.“

„Мислите ли ви да ћемо ми допста моћи бити готови за четрнаест дана?“

„Сигурно можда и пре“, одговори Брендел, јер ноћи су сада све дуже и дуже и ако наиђе ружно време онда ћемо тамо горе сасвим сигурни бити.“

„Добро, тако нека и буде!“ повиче Јохус после кратког размислања узимајући, да ће ако би Роза приметила, своје ноћне изостанке правдати тиме, што утире траг своје ранијем послу. „Је ли све спремно да се можемо одмах посла латити.“

„Све је спремно“, одговори Фрања, „само нам до сутра у вече набави ове ствари, што су на овој хартији забележене и донеси нам их у развалине.“

„Дакле да се сутра у вече тамо нађемо?“ запита Брендел, који је још сумњао у безбедност свога подлогаја.

„На сваки начин“, одговори Фрања. „Сад не смемо губити време. Сваки нам је час скупоцен.“

као и да се усмена лицитација држи у присуству два одборника.

V.

По прочитању протокола лицитације ГБр. 122, држане 28. Јануара 1892. год. за откопавање земље до нове нивелете у Једренској улици, одбор је решио, да се откопавање земље до нове нивелете у Једренској улици уступи Живку Тришићу за цену од деведесет и четири и три четвртине (94 $\frac{3}{4}$) паре дин од кубног метра.

VI.

Председништво извештава одбор, да је рачуноводство општинско завршило прошлогодишње рачуне општинске и направило о томе извештај.

По прочитању тога извештаја ББр. 371, одбор је одлучио, да како извештај тако и све општинске рачуне прегледа одборско повереништво и о томе поднесе одбору извештај За поверенике изабрати су г. г. Љуб. Јовановић, М. Велизарић, Мата Јовановић, Мика Банковић и Мића Петровић одборници, с тим, да тројица од њих могу пуноважно радити.

VII.

Председник износи одбору на решење молбу Богољуба Росулека овд. месара, који молби, да му се врати касапска аренда на ону количину мяса свињског, што је као прерађевину ван Србије — у Солун извезао.

По прочитању те молбе АБр. 2348, а на предлог одборника г. Љубе Јовановића, одбор је после поименичног гласања са 15 гласова против 10 решио, да одборско повереништво од г. Дра Д. Алкадаја, Гаврила Бркића и Миће Петровића, одборника и општинског правозаступника, — проучи у опште потпомагање српске извозне индустрије на овај начин, па поднесе одбору извештај са мњењем о молби Росулековој.

VIII.

Повереништво за одређивање осе у лимској улици, подноси извештај свој по коме би се имала та улица на захтев министарства грађевина проширити још са два метра, да буде широка свега 12 метара, па се истим извештајем предлаже да се проширује са доње стране, пошто би иначе врло скупо било а и плачеви би остали скоро неупотребљиви.

По прочитању тога извештаја ГБр. одбор је решио, да се пише Министарству грађевина и предложи му, да лимска улица остане

„Па добро“, пристаде Брендел, али ми овде није више тако пријатно, и радије бих покушао своју срећу на ком другом месту. Ако ви баш нећете да идете одавде, онда ћемо се ослонити на женски језик за недељу две дана, али ме после неће ни Бог задржати и благодарићу му од свег срца ако жив и здрав пређем преко Рајне.

„Ево нам нашег новог актуара“, смејаше се Фрања, бацивши поглед кроз прозор, на коме је била решетка од зелене жице. „Кад би знао шта се овде ради, могао би се сјајно препоручити код кривичног суда.“

„Немој се баш спрдати!“ рече Брендел приступивши му — „па како се обешечава печу, као да је већ министар правде! Само се усуди да ми смећеш онда, кад ја будем слободан!“

„Не шкоди он никоме ништа“, смејаше се Фрања, „кад би сви тако безазлени били, могли би се ми овде сасвим комотно окућити. У осталом ми се не смемо ни тужити на нашу полицију; изгледа да је задовољна кад њу саму ни ко не дира.“

(Наставиће се)

широка десет метара па ако не одобри, да се улица по предлогу повереништва прошири још за два метра са доње стране.

IX.

По предлогу инжињерског одељења ГВр. 1385 1891. год. одбор је одлучио, да се за набавку 460 гвоздених коља потребних за одређивање оса по улицама, расписе лицитација. Коље да буде по предлогу инжињерског одељења.

X.

Према одлуци одборској у прошлој седници, председник износи одбору на решење питање о цени хлеба.

Одбор је одлучио, да се ово питање остави за идућу седницу, кад да се изнесу и цене брашну и житу.

X. ВАЖНИ САСТАМАК

10. Фебруара 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић; од његових помоћника Коста Чунић, од одборника били: г. г. Капетан-Сисаћ, Н. Р. Поповић, В. Ж. Нешић, Ј. Ђуровић, Н. Х. Поповић, К. Петровић, С. Вељановић, И. Ђорђевић, М. М. Ђорђевић, М. Триковић, Др. Алкалај, Др. М. Т. Леко, Р. Драговић, Др. П. Поповић, М. М. Ђорић, Др. Радовановић, С. Азриел, М. Ј. Марковић, К. Д. Главинић, М. Петровић, А. Одавић, Љ. Јовановић, Н. Вујковић, М. Д. Банковић, В. С. Новаковић, Мата Јовановић,

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице државне 6. Фебруара 1892. год. и примљен је без икаквих измена.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АВр. 1450, 1478, 1451, 1479, 1480, 1481, 1484, 1518, 1519, 2310, 2311, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су Давид Пјаде и Никола Кики доброг владања и имовног стања; да су му Крста Радосављевић, Коста Јовановић, Вукашин Петровић, Милош Николић, Ђира Романић, Марко Алексић, Танасије Васиљевић, Михајло Петровић, Мита Матовић — непознати.

III.

По прочитању акта духовног суда епархије београдске АВр. 2454/91. и 2333/92., којим се тражи, да се именује по један члан одбора за цркву Вознесенску и св. Марка, на место досадањих, одбор је решио, да се члан одбора и благајник цркве св. Марка, Стеван Ивковић разреши од дужности а на његово место изабрао је Стевана Јовановића бакалина. Да се члан одбора цркве Вознесенске Таса Данчевић разреши од дужности а на његово место изабрао је Перу Милојевића ђакона вознесенске цркве.

IV.

На представку духовног суда епархије београдске АВр. 3329/91. год. и Протопрезвитерата београдског АВр. 2358/92., да се за цркву Ружицу изабере тотор, одбор је овластво суд општински, да он према закону о црквеним властима задовољи ова тражења.

V.

Председник износи одбору на решење акт протопрезвитерата београдског, којим се пита да ли ће се црквени одбори у Београду сменили у почетку ове године или у месецу Септембру 1892. год. кад данашњим одборима рок службовања истиче.

По прочитању тога акта АВр. 2359/92. одбор је решио, да се црквени одбори сменили у Септ. месецу 1892 год. кад им по закону о црквеним в а стима истекне двогодишњи рок службовања.

VI.

Председник саопштава одбору, да је Његово Високопреосвештенство Митрополит упутио акт општини у коме ј ј саопштава, да многи грађани дунавског краја предлажу да се црква св. Александра Невског не зида на плацу код сака чесме, но на тако званом Гушином плацу, као и да је одредио комисију која ће оценити земљиште за подизање цркве, па позива општину да и она од своје стране одреди поверенике.

По прочитању тога акта АВр. 405, одбор је изабрао г.г. Николу Р. Поповића Милана Капетановића и Милутина Ј. Марковића. одборнике, да као одборски повереници са повереницима митрополитовим ово питање проуче и поднесу одбору извештај

VII.

На предлог председника општине, одбор је решио, да се из општинске благајне а из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове изда шест хиљада динара као помоћ Русима, што пате од глади Новац да се преда српском трговачком удружењу као одбору за прикупљање прилога

VIII.

Председник износи одбору на решење молбе Антона Фича, спрведену од управе трошаринске актом Бр. 99, којим тражи, да му се пропусти извесна количина ликера без наплате трошарине, што је он у Београду фабрицирао па из Београда извезао али не продао,

По прочитању те молбе АВр. 1418, одбор је решио, да се ова молба упути повереништву трошаринском на проучење а да се ликер са жељезнице одмах пренесе у управу трошаринску до коначног решења ствари, како се не би лежарина плавала.

IX.

По прочитању акта инжињерског одељења ГВр. 141, којим се предлаже набавка нужника и писоара за извесна места и тргове у вароши одбор је одлучио, да инжињерско одељење поднесе одбору опширан предглед, за набавку ових нужника и писоара из кога ће се видети, на којим су местима у вароши ови нужници потребни, какве ће конструкције бити и шта ће коштати. —

X.

На предлог одборника г. Михајла М. Ђорђевића одбор је препоручио суду општинском, да наредбом забрани свршавање нужде по улицама — вошковима.

XI.

Према решењу одборском у прошлој и прет-прошлој седници председник саопштава одбору цене брашну и житу.

По саслушању тих цена одбор је после поименичног гласања са 13 г. против 11, (који су били за 25 пара) решио, да се цена хлеба спусти на двадесет и четири паре динарске по килограму а да се продаје по двадесет и пет у тежини од 1042 грама. Ово да вреди до 12. Фебруара 1892. год. закључно.

Председник износи одбору на решење молбу друштва за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце, којом се тражи да општина и учитељима тога дома издаје из своје касе додатак на име стана и огрева као свима осталим учитељима.

По прочитању те молбе АВр. 162/92. и осталих АВр. 2436, 2318, 2437 којима се прва понавља, одбор је решио, да се друштву за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце изда из општинске благајне а из партије буџетом одређене за издржавање овд. сиротиње помоћ од две хиљиде динара у место накнаде

за стан и огрев друштвених учитеља. За плућу и остале године да се ова помоћ уврсти у буџет расхода општинских.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Цвеће. У општинској расадници има доста и врло лепог цвећа, које је већ почело цветати. Ко би желео, да који стручак купи, нека се обрати општинском баштовану. Расадница је општинска испод града до осуђеничке баште.

Цена лебу. Одбор је општински у седници својој од 10. фебр. 1892. год. решио, да се цена лебу спусти на 24 паре дин. по килограму, а да се продаје по 25 п. д. у тежини од 1042 грама. Цена ова важи од 12. фебруара закључно. Лебац од ове цене мора бити умешен од обичног белог лебног брашна.

У седници својој од 13. фебр. о. г. пак одбор је одредио таксу и црнومه лебу умешеном од обичног црног лебног просејаног брашна. Цена је овоме лебу 17½ п. д. од килограма, а продаје се по вароши по двадесет пара у тежини од 1143 грама. Ово важи од 15. Фебр. закључно.

Помоћ. Одбор је општински у једној од прошлих својих седница решио, да се из општинске благајне изда невољним Русима као помоћ 6000 динара.

Осим овога решио је одбор још, да се друштву за васпитавање сиротне и напуштене деце издаје из општинске благајне сваке године по 2000 дин. као помоћ.

Здравствена вредност електр. светлости спрам гасне. У медицинском часопису „Lancet“ обратио је један писац пажњу на то да се после увођења *електричног* — на место гасног осветљења у *главној пошти* у Лондону здравствено стање тог особља знатно побољшало.

СТЕЧАЈ

За инжињерско и архитектонско одељење грађевинске управе општине београдске, потребан је један

УПРАВНИК

Дужности тога управника прописале се нарочитим пословником, а у главном биће ове:

Управник руководи све послове поверених му одељења, и врши врховни надзор над извршењем тих послова. Он је одговоран за савесно и тачно извршење свију послова, како оних које он сам врши, тако и оних које буде вршио њему подручни персонал.

Управник је референт за све предмете, које се тичу његове управе, приликом решавања тих предмета у суду и одбору општинском или грађевинском одбору када се установи.

Управник се стара о попуњавању свега осталог персонала за поменуто одељење, у границама буџета. Он пред-

лаже суду или одбору општинском лица за сва остала места у тим одељењима.

Прва плата управнику је 7000 динара, а нарочитом уредбом означиће се доцније, на који ће се начин повишавати.

Како ће се морати скоро завести стално и одељење за водове, то ће од пријављених имати првенство онај, који би се могао примити и управе водова. У томе случају одредиће се управнику особен долатак плате.

За управника примаће се само Србин и то у првом реду онај који је у Србији рођен. Затим мора да је испунио све захтеве, који се траже од инжењера при примању у државну службу; да је најмање десет година провео у пракси, и да је потпуно телесно здрав.

С тога је сваки дужан уз своју пријаву, приложити доказе о месту рођења, о школској спреми, о годинама у пракси или служби provedеним и лекарску сведоцбу.

Рок за пријаву траје до 20 Марта 1892 год.

Од суда општине вар. Београда 13 Фебруара 1892 г. АБр. 2415.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I.

На дан 17. Фебруара тек. год. од 9—12 сати пре подне држаће се у канцеларији инжењерског одељења Суда ово општинског (у Панђелиној кући на марвеном тргу) јавне усмене лицитације и то:

За грађење друма за везу Брагујевачког са Шабачким друмом.

Кауција 1800.

II.

На дан 18. Фебруара тек. год. од 3—5 сати после подне за довршење калдрме у Душановој улици.

Кауција 5000 динара.

III.

На дан 19. Фебруара тек. год. од 3—5 сати после подне за грађење калдрме на палидулском тргу за везу Болничке са Ратарском улицом.

Кауција 850 динара.

Кауција се полаже у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови, предрачуни планови ситуационих и попречних профила могу се видети у канцеларији инжењерског одељења суда ово општинског (у Панђеловој кући на марвеном тргу) сваког радног дана за време канцеларско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вар. Београда 1. фебруара 1892. год. ГБр. 129

Суд општине вароши Београда на дан 19. Фебруара 1892 год. држаће лицитацију за давање под закуп права за штампање шематизма становника вароши Београда, који ће обухватити државна надлештва и јавне установе: политичка, трговачка занатлијска привредна верозаконска и хумани-

тарна удружења; власнике зграда (кућа) по улицама и становнике вароши Београда.

Лицитација ће се држати у рачуноводству суда општ. Београд. од 8 до 12 пре и од 2 до 5 после подне у које ће се време и закључити.

Кауцију полажу српски грађани 400 а страни поданици 800 дин. у готовом новцу или у државним папирима од вредности.

Услови ове лицитације могу се видети пре а и на дан лицитације.

Из рачуноводства суда општине вароши Београда 7. Фебруара 1892 год. СБр. 2165.

Суд општине вар. Београда продаваће путем јавне лицитације, а за наплату својих потрживања од Морена Албахари, Руже Табаковић, Петра Јефремовића и Наума А. Николића, ове лозове, што су у кауцију а за извршење својих обавеза положили, и то:

Морена Албахари 8 ком. лозова лутрских 3% под сер. 3910 бр. 33; сер. 4125 бр. 2, 3 и 4; сер. 4126 бр. 4; сер. 6255 бр. 33 34 и 35.

Руже Табаковић 12 ком. лозова лутрских 5% под сер. 6554 бр. 18; сер. 4031 бр. 38; сер. 4203 бр. 46; сер. 4276 бр. 36; сер. 4340 бр. 37; 38; сер. 3329 бр. 25; сер. 2767 бр. 5; сер. 1415 бр. 34; сер. 469 бр. 25; сер. 2334 бр. 37; сер. 3181 бр. 26.

Петра Јефремовића 1 лоз лутрски 3% под сер. 6333 бр. 28.

Наума А. Николића 2 лоза лутриска 3% под сер. 3915 бр. 17 и 18.

Продаја ће се вршити на дан 2. Марта 1892 г. од 2—5 сахати по подне, у депозитном одељењу општине београдске.

Од Суда општине вар. Београда 11 фебруара 1892 год. СБр. 2251, 2252, 2253, 2254.

У грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда (у Панђелиној кући на марвеној пијаци) држаће се следеће усмене лицитације и то:

I.

На дан 26 тек. мес. од 9 до 12 сати пре подне за набавку 4000 квадратних метара тротоарских плоча.

Кауција 4000 динара у готовом новцу или у државним папирима.

II.

На дан 27 тек. мес. од 2 до 5 сати после подне за израду 93 коњских и 134 воловских кола потребних за комору.

Кауција 7900 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови, предрачуни и планови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вароши Београда ГБр. 194 и 195. 13. фебруара 1892 год. у Београду.

ЗАНРЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(по стенографским белешкама)

држан 3. Фебруара 1892 год. у Београду.

Почетак у 5¹/₂ часова по подне.

Председавао заст. председника Ј. Антонијевић.

Заст. председника. Пошто има довољан број одборника за решавање, то отвара одборску седницу извештавајући у исто време одбор да је г. председник болестан, па је мене овластио да руководим данашњом седницом.

Изволте саслушати записник прошлог састанка. (Секретар прочита).

Има ли ко шта да примети на састав записника?

Никола Х. Поповић. Онде где је реч о пићу молим да се поново прочита, јер ми се чини, да је погрешно записана одлука. (Секр. прочита). Доиста погрешно је записано. Није одлука о трошарини на пиће, него о контролисању свију пића, па и вина. То треба да се исправи. (Прима се исправка).

Др. Паво Поповић. На последњу тачку записника имам да приметим да није све ушло у записник. Ја сам у прошлој седници пре решења питања о штампању стеногр. белешака казао, да је у седници остао довољан број одборника и потеме да се неможе никаква одлука о томе донети. То није забележено у записник. С тога би молио, да се та ствар поново сад реши.

Милутин Марковић. Ова приметба не може да дође у записник, него се може узети као нов предлог а приметба раније учињена ушла је у стенографске белешке.

Никола Х. Поповић. Ја мислим да се овде покреће питање јесу ли у свима предметима учествовали сви одборници или је ово само за овај предмет.

Др. Паво Поповић. На приметбу г. Милутинову имам да кажем то: у записник морају ући све одборске одлуке и одвојена мњења. Ја сам казао, па и сада тврдим, да се неможе сматрати то као пуноважна одлука, јер је у седници остало свега 13 одборника. Молим да се то стави у записник.

Бока Димитријевић. Држим да је лакше ово ставити у протокол него сад изнова износити на гласање.

Коста Б. Мијајловић. Држим да треба прво да председништво обавести поједине одборнике, који нису у прошлој седници били на чему је ствар. Ја знам да су неки одборници тражили да се све стеногр. белешке штампају, а неки да се само у изводу штампају.

Бока Новаковић. Треба да се прво констатује то, да у прошлој седници заиста није био довољан број одборника; па ако то буде, онда можемо одобрити да се други пут решава то питање. У осталом ја не сматрам да је ово питање тако важно ради којег би се имали бавити, нарочито кад постоји већ одборска одлука, да се говори одборника штампају. И та одлука има да се изврши, па било у додатку или иначе.

А оно је прво нужно за то, што у записнику стоји записана одлука, која се доноси са довољним бројем одборника, па би без овог било незгодно да се сад опет друга одлука доноси, а не зна се узрок томе.

Милутин Марковић. Мени се чини да је ова приметба г. Павлова неумесна. Овде је сад у питању има ли ко шта да примети

на записник. У записнику се по досадањој пракци бележе само одлуке, а да се и поједина одвојена мњења бележе, то није практиковано.

Сад пошто записник потврђује, да је био довољан број одборника за решавање, неможе се изводити да ли је био довољан број или није.

Што се тиче покренутог питања, ако он сматра да није био довољан број одборника за решавање и ако га још који у томе потпомогне, као што се чуо овде још један глас, онда се може донети решење, а сматрам да би било погрешно уводити тражену приметбу у протокол.

Др. Паво Поповић. хоћу још једном да говорим ради објашњења на говор г. Марковића.

Да ли ће се заводити и одвојена мњења у записник или не, то је ствар одборска. Али кад су записници одборски уједно и решења одборска, која морају да се извршавају, и која свакад па често и великих новца коштају, питам г. Милутина, да ли он сматра за пуноважну једну одлуку, која није са довољним бројем одборника решена и сме ли се то решење извршавати или не? Ја сам казао да та одлука не може да вреди и при томе остајем и сада. Ова моја напомена молим да уђе у записник а да ли је био довољан број одборника или није, то управо и није била моја дужност да констатујем. Ја сам учинио примедбу, а председникова је дужност била, да се о томе увери, пребројавањем гласова, или поновним поименичним гласањем.

Никола Х. Поповић. Овај је предмет у записнику на последњем месту. Није истина важан, али кад је записник овако изведен нисам противан да се опет реши. Истина је то, да је г. Паво приметно да нема довољан број одборника.

Никола Вулковић. Господо, ја сам био у прошлој седници и нисам чуо за ову приметбу г. Павлову. С тога нека се то види из стенографских бележака.

Никола Р. Поповић. Господо. Истина, изгледа, да је ово ситна ствар, али за мене је приметба г. Павлова од врло велике важности. Поред тога г. Павле као одборник ставља примедбу на последњу тачку прошлог одборског записника, кад вели да није био довољан број одборника за решавање то потпомаже и г. М. Леко. Ако ствар овако стоји у истини, тражим да се ово изнесе у другој седници на решење. Ову тачку тражим да се изнесе поново на решење и по томе што је ово био нов предлог, а по закону треба за нове предмете 21 одборник па да може пуноважно решити. С тога би молио да се изнесе на решење та ствар овако како сам ја казао. Прима ли овако одбор или не.

Мина Банковић. Ја налазим да је приметба г. Др. Павла врло умесна, и треба да се у записник заведе. У почетку дође довољан број одборника, па како седница траје дуже, то многи одборници оду пре закључка седнице. С тога председавајући треба на то да пази, па да прекине седницу, а не да износи на решење. Кад је дакле ово питање решено без довољног броја, онда нема ни одлуке и по томе праведан је захтев да та приметба г. Павлова уђе у записник. Не треба дозволити господо, да се на основу оног броја одборника доносе одлуке, који је број био у почетку, ако тај број буде смањен, јер је то хрђава практика и може донети хрђаве посљедице.

Светозар Боторић. Мени ова наша практика у нашем раду изгледа врло смешна.

Господо, кад један одборник дође у седницу и председавајући каже: Ја да има довољан број — држим да су онда одлуке пуноважне. Ако од тога одступимо онда ја молим да се увек прозовемо на закључку седнице, те да се види, је су ли сви на окупу. Иначе ми само дангубимо.

Ако хоћете да се зна шта радимо, ја би молио да се стеногр. белешке штампају. Немојте да се кријемо. Ако нећете да се зна шта се овде ради, онда немојте ни штапати. Немојте овако да губимо толико време око препирања због једне форме.

Моје је мишљење да је ово питање пуноважно решено. Ако противно решите онда је у питању цела седница.

Мића Петровић. Ја сам имао да кажем скоро то исто што и предговорник. Ја би молио секретара да види, колико је потписаних одборника као присутних у седници, па ако их је било довољно за решавање ове ствари, онда нека остане како је решено, а ако није да се реши изнова. Не може се узимати у обзир то, што је на крају седнице било мање, јер ко ће то и прорачунити и казати у првој половини седнице било је толико на крају толико итд. Да се пак и у будуће овакви случајеви неби понављали, ја мислим да председништву ваља ставити у дужност да само донде износи ствари на решавање докле има довољног броја одборника и да по свршетку гласања каже, оволико их је гласало „за“, оволико „против“ и оволико се уздржало од гласања. Пошто ја у овом случају верујем г. Др. Павлу, то налазим, да би требало ову ствар изнети понова на гласање, пошто сад има довољног броја одборника.

Милутин Марковић. И прошле седнице било је, господо, доста разговора о питањима која се могу свршавати ван седнице и која неби требала у толико да нас занимају на седницама одборским, па тако се и сада ево чини. Међутим овде је питање, хоће ли да се усвоји протокол или не? По ономе како је досада рађено, ја сматрам, да је решење донесено у прошлој седници пуноважно. Али ако одбор нађе, да није било довољног броја за решавање, онда ми можемо целу ову ствар изоставити из протокола па је данас решити, а међутим протокол примити ако других каквих примедба нема.

Мишљење предговорничково: да би у протоколу ваљало означити колико их је гласало „за“, колико „против“ нема места с тога, што се у протоколу само одлуке бележе, да неби био сувише опширан. Односно овог питања могу да кажем, да је само Др. Паво био противан. (Вулковић: и ја сам био противан).

Ја мислим, да би требало ову ствар сад овако прекинути: сматра ли одбор да је ово питање у прошлој седници решено или не, и ако сматра, онда да идемо даље а ако не, онда да га сад решимо. Међутим пре тога ваљало би учинити питање да ли се прима протокол или не.

Председавајући. Прима ли се прочитани протокол са изузећем овога закључка о штампању стенографских бележака? (Прима се).

Пристајете ли сад, да се стенографске белешке од прошле године штампају у додатку општинских новина? (Усваја се).

Светозар Боторић. Пре него што пређемо на дневни ред молим вас да чујете једну моју интерпелацију на председништво.

Као што знате, од стране општинског представништва издата је наредба да механције и кафеције не смеју клати прасад, јагњад и ситну стоку у својим авлијама, него морају то чинити на шупи у интересу здравља у вароши. Поводом те санитетске наредбе механције и кафеције обратили су се с молбом и захтевали да плаћају аренду по досадањем али и да кољу ту ситну стоку у својим авлијама, као и до сада. Међутим, за нечистоту одговараће санитетској полицији. Ја држим да је ова молба основана и да не треба кафеције и механције да чине једини изузеће, те да они кољу на шупи, а остали не. Кад би се ова наредба у истини правдала здравственим обзирима, онда би она требала да важи за све грађане, а не само за нас кафеције и механције. Ја молим своје поштоване другове да у интересу правде и правде подпомогну мој предлог, по коме ће и кафеције и механције клати стоку у авлијама или по коме ће и сви остали грађани клати своју стоку на шупи.

Коста Б. Мијаиловић. И ја сам то исто имао да кажем, што и г. Боторић.

Лаза Дакшовић. Уместан је предлог Боторићев и ја мислим да га треба усвојити јер колико кољу кафеције и механције, толико кољу и појелини мајстори, који имају шегрте и калфе не храни.

Председавајући. На ову интерпелацију одговорићу у идућој седници.

А. Одавић. Приликом оном, кад нам је поднесена била понуда од стране браће Карапеша у којој нуде своју кућу, за школу на Сави ценом од 6000 динара годишње, било је казано, да ће му се кућа по истеку закупа предати онаква, каква му се у то доба затече. У колико се сећам тако је сама понуда гласила и ради тога ми смо одобрили извесну цифру за оправку те куће пре него што се школа у њу усели. Чујем да је у уговору о закупу који је са њима склопљен речено, да ће се кућа предати у стању у коме се прими.

Питам председништво: је ли му познато ко је ту тачку унео у уговор и како је смео да је унесе у том облику, кад понуда са свим друкше гласи?

Мића Петровић. У допуну овога у колико оам ја извештен г. Карапеша је обавезан да ту своју кућу уреди онако како за школу треба. Међутим пре 20 дана ја сам био у комисији са г. чланом одељка савског кад се повело питање о школи и уверио сам се, да тамо нема никаквих учињених оправка, него је шта више у таквом стању, да ја неби седео у њој ни да ми пабе да. У сваком погледу изгледа кућа, као да тамо нису никад седели људи. Међутим у уговору стоји да му се кућа изда у онаквом стању какву је и предао, и он ће па завршетку закупа да тражи да му се кућа оправки и ако је она не оправљена дата.

Никола Р. Поповић. Кад је реч о школама онда и ја да ставим једно питање. Као члан оне комисије којој је стављено у дужност да види како је извршене оправки у кући г. Тасе Миленковића за школу, видео сам да општина оправља ту кућу на рачун свога буџета. Ја држим да такав уговор није. Молим да се то у идућој седници одговори.

Милутин Марковић. Некако се опет опчеше износити разна питања у седници исто онако, као што је пре уобичајено било, Ранији овакав обичај као штетан по рад одборски изазвао је одбор да донесе одуку

да се сва питања, која се тичу председништва непосредно лично председнику достављају па ако код њега не би добили задовољења онда тек да траже задовољење код одбора. Ова питања сада изнета, више се свде на она питања, која треба код председника расправити или му их на време казати да би могао спремити и дати одговора.

Ако овако продужимо, онда овде у одбору неможемо ништа радити; а ово ваљда неће нико од нас.

С тога сам мишљења да се ова питања прекину те да будемо сагласни са ранијом одлуком, и да пређемо на дневни ред.

Заст. председника. Примам ова питања к знању и изнећу их у другој седници.

Никола Вулковић. И ја имам једно питање на председништво. То је у овоме. Да ли је извршена одлука одборска о дућанима ван рејона.

Заст. председника. У неколико могу да одговорим на ово питање сад одмах. Одборска одлука постоји да се дућани затворе. Суд је при приступању извршења наишао на препреке, јер су ти људи кад им је решење саопштено изјавили жалбу и сад је све то послато надзорној полицији власти на одобрење. Док се ово не сврши суд неможе да им затвори дућане.

Никола Вулковић. Добро. Сад друго. Пошто је цена житу доста спала од онога дана кад је цена лебу одређена, ја би предложио да се опет цена спусти.

Заст. председника. Примам то питање к знању и идуће седнице изнећу цене пшенице и брашну, па ће се онда донети одлука.

Поп Тата Капетан Спасић. Ја имам два питања на председништво.

Прво се питање тиче и мене као свештеника, а то је о дошавшем предлогу од грађана и г. митрополита односно прављења цркве дорћолске. Око 70 грађана поднело је изјаву г. митрополиту, како никако непристају да се прави црква код Сакачесме. Г. Митрополит, да би сазнао право расположење грађана упутио је ту изјаву председништву да образује једну комисију у коју је г. митрополит и мене одредио, те да они све то оцене и поднесу извештај. Питам председништво, да ли му је то познато, и је ли одредило ту комисију.

Заст. председника. Немогу на ово да одговорим, јер ми није ништа познато. Но примам к знању да се у идућој седници одговори.

Поп Таса Кап. Спасић. Друго је питање ово.

Господи одборницима је познато кад је била дебата о марјеном лекару г. Гецу. Ја сам још тада казао, да ме се личност не тиче, него да се поштује свачије право које по законима и Уставу земаљском сваки има. Дебатујући напослетку је решено, да председништво извиди радњу г. Геца и одбору поднесе извештај. У колико сам разумео ова је ствар свршена, јер је председник, г. Геца отпустио. Али г. председник није известио одбор шта је узрок томе, отпуштању.

Ако је председник хтео да базира на оставку то је требало чинити док није дошло пред одбор, а кад то није онда учинио онда треба да поднесе извештај, па ако је тај човек крив онда не само да се отпусти, него и да му се изда уверење, да нигде више неможе наћи хлеба, а ако је невин, онда опет да се зна за што је отпуштен

и да ли је други лекар погођен као што закон наређује.

Молим да ми се на ово одговори.

Заст. председника. Ја само знам да је отпуштен. А шта је узрок и због чега то неznam. Но и ово примам к знању да се доцније одговори.

Изволте чути неколико уверења која се траже од власти за владање и имовно стање извесних лица. (Секретар прочита).

Има неколико молби од грађана који су изабрани за поротнике и присутнике, којима моле да се од те дужности разреше. Чујте те молбе. (Секретар прочита).

Мата Јовановић. Концесионар за прављење трамваја поднео је још Новембра месеца писмо тражећи од одбора да му дозволи, да трасу трамвајску провуче од „Лондона“ поред новог Краљевог двора до на „Теразије“. То би био један нов крак. Међу тим остао би онај пројектовани од „Лондона“ „Обреновом улицом“ „Марвеним тргом“ до на „Теразије“.

Ја сам имао прилике, а ви сте вероватно слушали многе оправдане критике, на ону усвојену трасу за то, што није пројектовано да најживљом улицом прође трамвајска линија у којој су министарства правде, просвете и унутрашњим послова. И концесионар увиђајући и сам то поднео је молбу да му се дозволи да и том најживљом улицом покрај двора провуче трамвајску линију. Комисија трамвајска је то питање проучила и решила још 27 Новембра тако, да би предузимачеву понуду требало одобрити. То решење, или управо мишљење њено, требало је да изиђе пред одбор давно и давно, али од дана до дана те до сада није учињено. Као члан комисије за трамвај, ја вам износим то питање с мишљењем да би требало одобрити ову нову — кратку — трасу, која непосредно везује „Славију“ на врачару са „калимегданом“; тим пре што остаје стара линија, која иде преко „Теразија“ „Марковом улицом“ „Марвеним тргом“ и „Обреновом улицом“.

Андра Одавић. Ја не бих имао шта да приметим на говор г. Мате али бих молио да ми се предходно објасни од стране комисије трамвајске да ли је она размишљала раније о овој краћој линији, и ако је, онда који су је разлози руководили да избере дужу линију. Ако се без сметње може провести трамвај овом краћом линијом ја би пристао.

Мата Јовановић. Трамвајска комисија, као шта знате изабрала је ону дужу линију и она је и увршћена у услове, који су закључени с предузимачем; са којих је разлога то учинила ова садања комисија није размишљала. Као што знате ми смо целу ову трасу претресали заједно у седницама али нисмо о овоме говорили.

Међу тим, што се мече тиче, ја сам одмах увидео да је погрешно, да се изостави најживља улица и да се удари улицама, које нису изложене таквом саобраћају Пошто је ова нова траса далеко краћа и пролази најживљом улицом и пошто ће бити никаквих сметњи за саобраћај, ја мислим, да би требало ову молбу примити.

Милутин Марковић. И ја сам био члан комисије, која је радила тај уговор о трамвају, а и доцније сам био у одбору кад је претресан уговор са концесионаром. Колико се сећам и у комисији и у одбору изнети су као поглавити разлози ти што је око двора улица узана и што би било

иначе незгодно да поред двора трамвај пролази. То је тако онда владало мишљење, а сад видим, да други мисле друкше и налазе, да би трамвај могао овуда да иде. Што се мене тиче, ја се с тим разлозима не би могао сложити него би остао при старој траси, јер предузимач ни је подигао ни уговорену линију а ни је се стање променило од дана решења до данас.

Бока Нешић. После разлога г. Милутина Марковића ја не бих имао шта да кажем до то да је улица сувише узана а саобраћај веома велики тако, да ће бити знатних сметњи и за пешаке и за кола ако се трамвај овуда проведе.

Милан Петровић. Господо, они, боји су били у већим варошима сетиће се да тамо има и ужих улица, којима је проведен трамвај, па да ипак нема никаквих сметњи за саобраћај Знајући каква је ширина улице код двора ја налазим да се трамвај може њоме провести.

Пикола Вучковић. Ја имам још да упозорим на то да ова улица поред тога што је узана неће моћи увек да поднесе за саобраћај јер кад су свечаности ту ће бити параде и т. д. Са тога ја сам за то да остане пројектована траса.

Мата Јовановић. Из говора г. Вулковића видим, да он није разумео у чему је ствар. Он не предлаже стару трасу због тога што је боља него за то што налази да може у тој улици бити спречен саобраћај кад су свечаности. Но, господо, не треба заборавити да се свечаности дешавају један пут или два пут годишње и да у тим случајевима може трамвај да обиђе од „Лондона“ „Обреновом улицом“ преко „Марвеног трга“ и „Маркове улице“. За пешака има тротоара од 5. метара са обе стране. У осталом ова улица поред двора толико је широка да саобраћај неће никако бити спречен ако трамвај туда прође.

Раденко Драговић. Кад г. Мата налази да овом улицом треба да пролази трамвај за то, што ја најживља, онда зашто се не би спровео и Кнез Михајловом улицом, кад је и она најживља? Ја се сећам да је при претресу конвенције о трамвају говорено, да трамвај обилази ове улице због тога, што су узане. Међу тим комисија сад налази да улица код двора није узана и да може поднети. Ја, господо, не могу да будем на чисто с таквим резоновањем.

Бока Димитријевић. Не могу да тврдим али ми се чини, да су нас други разлози руководили те смо одустали од овога. Још за време председништва Владановог учинила се та измена, а чини ми се да је због двора; због ларме велике; а не због тога што је узана улица; и ја би са тога пристао да се овом улицом проведе трамвај ато каквих других сметњи нема.

Гавра Бркић. У уговору стоји да он поставља линије, а оне су данас по плану. Међутим ако би се нашло, да треба још гди, то да се може обратити одбору за одобрење. Сад кад је потребно да се и поред двора спроведе трамвај за што да му недозволимо. По месту и ширини улице, може се одобрити, па с тога сам да му се одобри.

Др. Паво Поповић. Да се не упуштам у техничку и стручну страну овог питања да ли је улица широка или није, имам да кажем то, да ми треба да имамо пред очима само интерес грађана и општине. Свакојако да су ваљани узроци руководили

комисију кад је раније изоставила улицу пред двором и обишла на марвени трг. Може бити да су онда прилике и узроци били такве природе, да се је морала та траса усвојити. Ја слободно могу тврдити, да овај додаток линије трамвајске од Лондона до теразијске чесме не само да неће да смета него ће грађанству бити од велике користи. Нама ништа не смета да одобримо у начелу. Ако доцније буду постојали они узроци, који су руководили и пређашњу комисију да напусти ту трасу, ми ћемо казати: лепо. Наша је жеља да проведемо линију а ваша је воља била да не буде, па свршена ствар. Но свакојако одбор има довољно разлога да прими овај предлог и извештај.

Милутин Марковић. Има у уговору једна тачка, која вели: од постојећих линија, ако би која доцније била неповољна, да се може обуставити. По уговору још линије ни су ни постављене. Ако би ми још сад донели одлуку да постави линију и од Лондона до тераз. чесме, онда може наступити случај да предузимач и непостави линију од Лондона ка Марвеном тргу.

Моје је мишљење, да ово питање сад не решавамо, јер ако би усвојили тај предлог значило би да му још сад идемо на сусрет да избегне стару трасу. Пошто сад те потребе нема, мислим да ово тражење одбијемо.

Мата Јовановић. Господо, Нестоји разлог г. Милутина. Предузимач не тражи ништа да унапред обиђе нити он то може да учини без одобрења одбора, јер је за сваку измену или допуну и промену трасе потребно према уговору одобрење одборско.

Најјачи разлог, да он не може и несме напустити онај крак преко Марвене пијаце тај је што је то веза трамваја београдског са гробљанским а он од гробљанског трамваја очекује највећу корист. У писму свом он задржава све линије по плану, но сад само увиђа, да је од велике штете што се обилази од Лондона преко Марвеног трга. Ја кад би се возио од Сливје па преко марвеног трга за теразије, ја би се пре скинуо код Лондона па ишо пешке, него да обилазим цео марвени трг. Ту се мора да обилази скоро четврт сахата. Дакле нестоји та спекулација, која се неоправдано замишља.

Поп Таса Кап. Спасић. Баш за то што је г. Мата споменуто писмо предузимача, ја хоћу да говорим о овој ствари. Тамо стоји да се ово тражи због превих потреба ја држим, да смо ми на првом месту позвани да водимо бригу о потреби, а не предузимач. Г. Др. Павле рече: ми да решимо да се прави поред дворца, па ако се поквари ништа није ни било, Ја не би могао тако. Него ако би потписао и одобрио да се пред дворцем прави трамвај после тога разлози државни не би могли покренути, да од свога потписа одступим. С тога би био да се прво види да ли се стављају какве препреке, па онда, да се донесе дефинитивна одлука.

Бока Нешић. Поред свега тога што извесна господа тврде, да је улица пред дворцем довољно широка ипак тврдим да није. Из овога и пређашњих разлога никакво нисам да се тамо спроводи трамвај,

Слажем се са г. Милутином Марковићем да се доцније ово реши.

Мата Јовановић. На овако тврђење на памет као што г. Предговорник тврди да

је улица узана и да не могу ни двоја кола мимоћи онде гди је ширина самог коловоза 12 метара, — ја не знам шта да кажем. Ја опет тврдим да и онда кад буде пролазио трамвај, могу се мимоћи четири кола. У другом свету има и тешњих улица и далеке живљих него што је ма која улица у Београду, па опет тим улицама трамвај пролази.

Што се тиче онога, што вели г. Таса да ненађемо на какве сметње; држим да нећемо наићи само да се линија с противне стране положи. Држим да ово треба одбор да усвоји.

Бока Димитријевић. Кад г. Бока Нешић каже, да се пред двором не може правити због узане улице, онда кад је тако ми треба у напред да обуставимо трамвај у васиној улици која је куд и камо ужа, (Чује се да се реши).

Никола Х. Поповић. Ја предлагем да се прочита писмо предузимачево. Ми овде говоримо о нечему о чему писмо обавештени.

Заст. Председника. Изволите чути његово писмо, (одборник Љуба Јовановић прочита).

Никола Р. Поповић. Овим писмом предузимач ни уколико неодступа од уговорене линије. С тога мислим да можемо тражење одобрити.

Милан Петровић. Овде је предговорник г. Таса рекао: да је предузимач поднео ову молбу због личних интереса. То нико не спори, али овде је главна ствар, да се његови интереси слажу са интересима грађанства. Ово је најкраћи пут који спаја врачар с калимегданом и главном чаршијом — и по томе корист је грађанства, да се најкраћом линијом спроводе трамвај. Што се тиче ове прве пројектоване линије та остаје, и предузимач не тражи да се ослободи од грађења исте.

Што се најзад тиче ширине улице, она је довољно широка да се може њоме спровести трамвајска линија.

Љуба Јовановић. Само бих имао неколико речи да кажем. Има нас неколико који би пристали за ову молбу, али само под тим условом, да се ни у ком случају она друга пруга не може баталити без одобрења одборског (чује се врло добро).

А Одавић. Нећу да кажем да је та улица узана и да њоме не може да иде трамвај без штете за саобраћај, али кад се то призна онда што се не би спровео трамвај и „кнез Михајловом улицом“ која је исто толико широка?

Ја са тога предлагем, да ако се ово усвоји, трамвај не иде ни кроз „Васину улицу“ већ „кнез Михајловом“.

Бока Нешић. Ја бих молио председништво, да одговори: да одобрење ове пруге није скопчано с каквим издацима из општинске касе? (није)

Мата Јовановић. Г. Андра хоће да се спроводи трамвај кроз „кнез Михајлову улицу“, али заборавио при том, да је ова улица сличајно ужа и далеко дужа, а ова је шира и краћа, те због тога а и што ће се „Васина улица“ по новом регулационом плану Београда проширити на 25 метара, ја сам за то, да туда иде [трамвај, пошто „кнез Михајлова улица“ остаје вечно толика колика је.

А. Одавић. Што г. Мата вели да је „кнез Михајлова улица“ ужа од оне код двора, то не стоји. Од теразијске чесме трамвај мора да савија идући „Лондону“ Док од теразијске чесме он има праву ли-

нију до „Калимегдана“ улицом „кнез М и хајловом, која није узана за трамвај.

Што г. Мата вели да ће се „Васина улица“ проширити по новом регулационом плану то је истина, само је изоставио да да ће тај план бити извршен тек после 100 година, докле ћемо ми дочекати, да имамо 5 трамвајски линија (да се реши)-

Бока Новаковић. Ми можемо пристати на ову молбу под условом, који је споменуо г. Љуба Јовановић а који би се у томе састојао: да он, подижући ову пругу, не сме ни под којим изговором напустити и ону, која води преко маркове пијаце.

(чује се па и ми то хоћемо)

Милутин Марковић. Имам да напоменем да у уговору стоји да предузимач не може ни једну линију да напусти без решења одборског, а тако исто не може ни да се нове отворе без одборског одобрења. И кад то стоји отпада потреба да се ограђујемо на начин који се предлага.

Б. Новаковић. И ако има члана који о томе, што г. Милутин напомену говори ја сам ипак за то, да се онај услов нарочито стави; јер као год што има члана који о томе говори, тако исто има другог који вели: да концесионар има права да линију, која не даје никакав резултат т. ј. никаквв приход, или укине или другом замени. Па за то, да би се спречио ма какви спор, тј. да му се не да ни да на њега помисли, боље је да се унесе и онај услов.

Председавајући. Стављам питање на решење: Ко је за то да се овај предлог или молба одобри тај ће гласати „за“ а ко је против, тај ће гласати „против“.

После глатања.

Дакле господа, 14 је гласало „за“, 10 „против“ а 4 су се уздржала од гласања.

Према томе ово је усвојено.

Састанак закључен.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Моје јавно предавање на Вел. Школи биће допуњено, оштампано под именом

КЛЕФТЕ и СУЛИОТЕ

Књига ће бити лепо израђена, изнеће на девет штампаних табака, и биће готова до половине месеца Фебруара — Препоручујем ову књигу свакоме, ко хоће да се ближе упозна са човијом историјом грчкога народа, и препоручујем је и свакоме оном, ко љуби и поштује слободу.

Молим све пријатеље ове књиге, као и моје личне, да се заузму за претплату и шаљу моме издавачу г. Пери Зорићу фактору државне штампарије. Претплату ваља слати најдаље до 10 Фебруара.

Књига је за претплатнике 1 динар, а за непретплатнике биће 1.50 динар. Скупљачима поред благодарности и 10%.

20 јануара 1892

Београд

Војислав В. Рашић
правник

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(ПО СТЕНОГРАФСКИМ БЕЛЕЖКАМА)

Држан 2. Септембра 1891. год. у Београду.

(Свршетак)

Да су те побуде исказане и у писму, ја не бих ни говорио, али, у колико сам при читању чуо, у писму апсолутно ничега нема од свега тога. На артији дакле пише једно а објашњава се друго! Ја не бих био за то да се одобри путовање двојице а ево за што. У тој представци — писму — комисије казује се да је главна целъ изасланика да се увере: да ли је Куп спремио материјал од кога ће да прави машине сходно уговору те ако је добар да му се одобри рад, а ако није — да му се то забрани. У првом случају имала би да му се да и уплата по уговору. Његов говор за писаће се, истина, у записник, али записник неће ићи с овим упоредо. Они могу потрошити неколико стотина динара и за шта? За оно што би могао један стручњак да сврши. Држим да решењу о шаљању двојице на посао који би могао и један да сврши, не би било оправдања.

Г. Главинић наводи да би господа изасланици имали да се упознаду при овој путу и с манипулацијом око водовода. Ако би се и то хтело, онда би водоводна комисија требала да о томе поднесе засебан акт и тражи одређење изасланика који би се колико је потребно забавио око ових штудија а не узгред и за 10—15 дана, јер за толико се времена не може ништа озбиљно да проучи. Што не бих ово одобрио имам разлога и у овоме. Ви се сви сећате да смо ми као одборници одобрили помоћ једноме инжињеру Јоци Јовановићу из Смедерева да проучава водове и кад буде време да нам послужи, па он то није хтео да учини пошто смо га издржали на страни у Љубљани дајући му по 200—300 дин. на месец. С тога ја не верујем ни у ово обећање да ћемо ми имати какве вајде у послу око водовода ако одобримо ово путовање и трошак.

Овде је главна ствар преглед материјала спремног за израду машина. Тај се преглед мора и треба да изврши по уговору. Ту треба одобрити путовање г. Селесковића као стручњака. Ова друга ствар са свим је друге природе и не треба је везивати са с овом, ако треба, учинити засебну претставку. Ја сам дакле за то да се пошаље Селесковић и нико више. А о штудирању манипулације, око водовода нека се учини засебан предлог.

К. Главинић. Чини ми се да је г. Поповић обратио био мало пажње на комисијски акт кад овако говори. У акту је речено да ће комисија, при пролазу кроз извесне уређене европске вароши, обавештавати се о многим питањима која су за општину београдску важна. То је врло практично. Чинити два издатка скупље је него један. Овако како г. Поповић предлаже имао би се послати најпре један човек да прегледа материјал, а за тим други за штудирање манипулације око водовода и т. д. То не би била штедња него већи издатак. Комисија се у своме акту није упустила у доказивање умесности својег предлога јер није мислила да ће ко год да спори његову корисност. Комисија, имајући на уму да ће бити изаслати људи стручњаци, држала је да ће они у овако односно вратком року моћи да ово проуче

у општим цртама; но ако се жељи могу се одредити и људи који би се месецима тамо забавили само што би то било излишно. Ситнице нама нису потребне него да се на више места види на лицу места како је уређено у главноме оно што и ми имамо да уређујемо.

Председник. Доиста је г. Поповић превидео главну мисао водоводне комисије. Она вели у акту „а за то што би се тим путем дала прилика члановима комисије да пролазећи кроз разне вароши Немачке, проуче уређење водовода и т. д. — Дакле уз пут да виде како су поједине ствари у пракси примљене. Неће то бити главни задатак комисије него да по неке сумњиве и нејасне ствари проучи. Овде се као што видите, има да сврши један главни посао, а да се том приликом узгредно сврши и други и о једноме трошку.

Милан Капетановић. Није чудо што се тако бојимо ове комисије јер смо се опекали раније. Но овде бојазни нема јер у овој су комисији стручњаци а у првој није било ни једнога.

Овде би Селесковић имао да види материјал и машински рад а Стаменковић експлоатацију водовода, а они су оба стручњаци по томе им пут не би био бесплодан.

Пошто ће дакле на пут бити одређена само двојица стручњака, и неће се више забавити од 10—15 дана, ја сам за то да се путовање одобри јер ће мало коштати.

Јоца Тадић. Липо, да примимо предлог комисије. Шта ћемо друго.

Никола Р. Поповић. Ја верујем а и убеђен сам из акта, да сам се пребацио у своме говору, али у колико ово примам на себе, молио би г. Главинића или г. Капетановића, да објасне оно, што нису одговорили за онога инжињера. Чим нам гарантује г. председник Стаменковић да ће он после бити општини на руди у овим радовима. Неће ли он учинити онако исто, као што је учинио инжињер Јоца Јовановић. Што вели г. Главинић да ће на овоме послу провести само 15 дана, држим да је и то много.

Коста Главинић. Мало је незгодно сравњавати г. Стаменковића са г. Јоцом Јовановићем.

Г. Јоца је се сам понудио, а после ставио такве услове, који се не могу примити. Но оставимо то све на страну. Г. Стаменковић је вршио општинске послове око истраживања воде бесплатно. Он је у свима водоводним комисијама био с тога, што је то његова струка и то предаје као професор на вел. школи. Он је досад дао и сувише доказа да ће вршити своју дужност савесно. Ако имате доказа противних а ви му немојте веровати, а дотле немојте изјављивати неповерење човеку који нам толике послове врши.

Председник. Да ставимо ово на гласање ако желите.

Никола Р. Поповић. Ја сам противан и хоћу поименце да се гласа.

Ф. Васиљевић. Ја би био за то, да се негласа поименце, него да се усвоји једногласно захтев комисије.

Председник. Шта ћу ја, кад г. Никола по закону има право да тражи поименично гласање.

М. Капетановић. Г. Поповић, каже да нема никакве гаранције, да неће учинити

оно што је учинио г. Јоца. Али овде има две ствари.

Г. Јоца није имао дужност и учињена је погрешка што није обвезан каквим уговором или да врши у општини дужност за време колико га је општина издржавала, или да врати новац.

Код г. Стаменковића је сасвим друга ствар. Он има моралну одговорност на себе. Ако водоводне буде добар, он ће морално одговорати скоро за сав посао. Сад недозвољити њему да иде и види што му треба, изгледа ми чудно. Тај пут неће да траје више од 12—15 дана. То је ситница коју имате од његовога пута.

Што се тиче г. Јовановићеве ствари, та је упућена општинском адвокату да види како стоји по закону, јер неки мисле, да он мора да врати оно, што је потрошио. Дакле то су две различне ствари.

Никола Р. Поповић. Кад би водовод био у половини готов, онда би друга ствар била, али ово је сад тек у почетку па с тога хоћу да гласам против. Ја сам чуо, да чак хоће и табеларни преглед да праве.

Коста Главинић. Само један пример да наведем г. Поповићу. Општина београдска требала је да ради на устројству свог грађевинског бироа и уређењу администрације. Решено је да се пише и да моле стране општине да нам пошаљу са стране своје устројства. Писано је, па шта је добила? Добила је 4—5 буџета, па од тога ништа није имала вајде.

Кад се оде тамо, и надлежни људи кажу шта се и како шта ради, онда ће се боље и знати, а држим да ће се донети и много што шта и написано, као што је и г. Владан донео многа акта и има о томе читава архива. Дакле и овде треба да оде да види, и можда ће добити многи материјал на писмено, што ми овде неби никад могли добити.

М. Капетановић. Још нешто да наведем у прилог, да треба да буду двојица. Нама тројици наложено је да израдим правила за грађевинско одељење, којим би се руководило у свима пословима у Београдској општини. Ми на том послу можемо поћи само тако ако сазнамо, како се ради у другим варошима, с тога смо и писали и тражили да видимо како је то у Берлину, Бечу, Штутгарту и т. д.

Мало час г. Главинић је казао, како је г. министар писао и тражио неке уредбе за уређење општине, па нису добили за читаве 2 године, а овде ће све то комисија да спреми, па ћемо онда почети и ми да радимо. Истина ово није напоменуто акт водоводне комисије, али уверавам вас да је нужно. А сем тога уверени будите, да та гостода неће давати банкете тамо, а морална одговорност лежи и то велика на те људе.

Председник. Хоћу ли да ставим на гласање, или ће се ово усвојити једногласно.

Никола Р. Поповић. Ја сам против.

Председник. Добро. Ко је за то, да се усвоји предлог комисије нека гласа „за“ а ко није, нека гласа „против“ (Настаје гласање).

Гласало је 17 „за“, 1 против. Усвојено је, да иду двојица.

Сад молим да чујете лицитације, и то прву за давање општинске куће у абаџ. чаршији под закуп. (Секретар прочита). Као што видите сад је мање за 240 дин., а пређе је била 630 динара.

Коста Главинић. Ја сам нешто мало случајно обавештен о тој кући. Мислим да је тамо такав услов, да закупац зграду изнутра оправља сам, а општина с поља. Према томе треба видети, да ли се то врши и ако се врши боље је дати и јевтиње, само да зграда не губи вредност.

Председник. Усваја ли одбор ову лицитацију? (Чује се: да се држи друга лицитација. Да се усвоји).

Кад је тако стављам на гласање.

Ко је да се усвоји лицитација гласаће „за“, а ко је да се одреди друга гласаће „против“. (Настаје гласање).

Гласало је 12 „за“ 4 „против“, а 3 су се уздржали. — И тако усвојена је лицитација.

Коста Главинић. Господо имам да учиним један врло важао предлог који се не може одлагати. Ви сте сви очевидци, да се у кнез Михајловој и краљ-Милановој улици и даље, просто не може проћи од прашине. Људи не могу да отворе дућане, а понегде не могу пролазећи ни очи да отворе од силне прашине.

Та је прашина причињена усјед ових радова и није право да појединци чисте и зливају целу варош. С тога би предложио да председништво набави одмах неколико љули, па да се те улице поливају двапут дневно. (Чује се: врло је нужно). Управа водоводна чини све што може да се прашина отклони, али опет мора да остане овако ако и општинска управа не помогне.

Председник. Ја знам да противу ове мисли нема нико ништа; с тога ја узимам на себе да урадим шта треба те да се ова нечистоћа и прашина уклони (врло добро).

Секретар чита протокол лицитације о давању 2., 3., и 4. дућана у дубровачкој улици под закуп. (Усваја се цена).

За овим чита протокол држане лицитације о давању општинске куће под закуп, у којој је била школа на дорћолу. Цена је 308 дин. годишње.

К. Главинић. Ја бих молио да се та кућа поруши ако је паду склона (чује се: јесте).

Председник. Ја ово примам али општина није надлежна да то констатује него полицијска власт. Но ми можемо кућу дати под кирију условно: да се кирија плати ако кућа остане иначе да се раскине ако је буде требало порушити. Примате ли то? (Прима се).

Секретар чита протокол лицитације о грађењу пројекта на вишњичком друму. Цена је најнижа 775 дин. (Одобрава се).

За овим чита протокол лицитације о грађењу макадама на вишњичком друму по 1:30¹/₄ паре метар.

Председник. Дозволите да вам у неколико објасним ствар. У условима је речено да предузимачи морају извршити овај посао за 30 дана, а ми смо овај тако кратак рок оставили што је већ близу зима те се бојимо ружна времена. Разуме се да кратко време за рад, мора утицати на цену израде овога друма. То смо ми знали али смо ипак тај кратки рок оставили. Но сад је мука. Предузимачи не смеју да се подухвате да за ово време сврше посао. Они траже дужи рок. То опет не значи ништа друго него да ће нас затећи зима у послу. Ја са тога мислим да рок треба да остане какав смо поставили а предузимачи нека према томе одреде цену.

Филип Васиљевић. Ја сам био на лицитацији. Да се тај пут направи, највише

је заинтересован Ивковић. Он каже да би волео кад би могао да буде готов за 3 дана, тако је то за њега важно. И он ће, као највише заинтересован, настати да се пут доврши што пре јер он је овога предузимаче и нашао и покренуо да се тога посла прими.

С тога треба одобрити лицитацију.

Председник. Истина је ово што каже г. Филип, али ја вам велим: ако ми отпочнемо овако да попуштамо предузимачима, ми ћемо имати вечиту кубуру с њима. Најбоље је да рок одржимо а они нека кажу цене према томе.

Ф. Васиљевић. Ја мислим да треба примити понуду и односно цене и односно продужења рока; јевтиније и брже неће нам нико овај посао свршити.

Председник. Ја мислим да ми треба да останемо при року и да према томе треба предузимач да удеси своју радну снагу и означи цену. Тога рока ваља се држати било лепо, било ружно време.

К. Главинић. Тај је пут потребан. Ми треба да га имамо готова до зиме. Ја бар нећу пристати да се гради у Новембру. Ми тражимо да нам пут буде на време готов; одређујемо рок од 30 дана и сад предузимачи треба да кажу своје цене с обзиром на тако кратак рок а не да траже продужење.

Ја нисам за то да се рок продужи.

Председник. Ако би се одобрио рок од 60 дана, то би значило да се одобрава рад у Новембру а ми то не смемо одобрити. У осталом ја мислим да ми не треба ни овде ни на другоме месту да попуштамо предузимачима него ако им конвенира нека лицитирају с погледом на дати им рок.

Бока Новаковић. Ја не знам да ли се у условима помиње што год о ружном времену (чује се: казано је само за 30 дана). Лепо. А ако у тих 30 дана буде настало рђаво време шта ће се онда радити?

Председник. Ја ћу вам прочитати текст услова да односно садржине будете на чисто (чита. Гласи: да предузимач мора до 26. Октобра да сврши посао).

Бока Новаковић. То је добро. Рок је одређен без обзира на ружно време и тако треба и да остане.

Председник. Дакле да ставим на гласање. Хоћете ли да се остане при условима или да се рок продужи? (Да се продужи!)

Дим. Најдановић. Ово је доиста мали рок и требало би да му се продужи бар за још пола месеца.

Филип Васиљевић. Одобримо му рок 50 дана па ће и он ваљда пристати.

К. Главинић. Доиста треба учинити нешто односно тога пута али овај начин доста је незгодан. Ми би смо сад хтели да овоме предузимачу продужимо рок свршетка посла а заборављамо да су други предузимачи стивљали своје цене с обзиром на краћи рок и да би и они дали јевтиније да су могли рачунати да ће им се рок продужити, како би се хтело да се овоме продужи. Овај предузимач треба да има за овај рад 20 калдрмција а сад их не може толико набавити.

Ф. Васиљевић. Ја вас молим да одобрите ту лицитацију с тога што имамо добродружача и човека заинтересованог за овај пут, те је с тога сигурно да ће ове јесени бити готов.

Председник. Ја знам да је он заинтересован, али и општина има интереса да се пут негради у месецу Новембру.

Никола Р. Поповић. Ја би ставио само додатак у условима, да пут буде готов за 40 радних дана, — па ако пристане добро, а иначе да се држи друга лицитација.

А. Одавић. Тражи ли он за 60 дана укупно или за 60 радних дана.

Филип Васиљевић. Свега тражи 60 дана.

К. Главинић. Истина је да је предузимач заинтересован и да ће више но сваки други уложити труда због свог имања, али 60 дана дати му значи дозволити му да прави и у Новембру месецу, а ја то никако немогу дозволити.

Истина сви признају да је пут нуждан. То велим и ја, па сад ставите на гласање, па како се реши.

Председник. Ко је за то да се лицитација одобри гласаће „за“, а ко је против гласаће „против“. (Настаје гласање).

Дакле гласало је 10 „за“. 4 „против“, један није гласао, а тројица су отишли. И тако је одобрена лицитација.

Сад изволте чути лицитацију за набаву 2. ливена казана од гвозђа, који су потребни за свињску кланицу. (Секретар прочита).

Димитрије Најдановић. Гвоздени казани сатиру општини дрва. Боље је од бакра и то не мора све од бакра него до некле. (Чује се: кошта скупо). Није скупо према ономе што дрва изгоре.

К. Б. Мијаиловић. Треба упитати 2—3 казанџе. Бакар није сада скуп.

Председник. Пристајете ли да буде од бакра онако како Најдановић каже или да зовем 2—3 казанџе. (Пристајемо)

Чујте лицитацију за грађење калдрме између баре венечије и савске улице. (Секретар прочита).

Бока Николић. Држим да ту неби требало правити тротоар јер је улица узана и нема где да се прави.

Председник. Усваја ли одбор да калдрма буде сва као коловоз? (Усваја).

Чујте лицитацију за грађење калдрме у „ноћајској улици“ (Секретар прочита).

Усваја ли одбор? (Усваја).

Саслушајте молим вас уверења која се траже по кривичним делима о владању и стању појединих, а и о сиромаштини због таксе. (Секретар прочита).

Ради саопштења имам да вам кажем: Инжињер, коме је поверено, да прави планове за канализацију довршио је ове донео и предао. Те планове ја сам предао управи водоводне комисије да их чува. (Добро).

Друго. Из рудничког округа неки Срећко Борђевић донео је извесну количину плоча за тротоар, па је молио да примимо ради пробе. Те су плоче по мојој наредби смештене код делијске чесме. Сад вас молим да одобрите, да учиним ову пробу, како би видели, да ли би за доцније ваљале или не. (Прима се).

Треће. Г. Бока Јовановић вајар долазио је код мене у два маха и понудио ми да примим на чување и наместим салик пок. Панчића, који је у Паризу на изложби имао. Он нам нуди ту слику да је где год изложимо као својину а ништа друго не тражи но да плати општина подвоз од Париза доведе. (Чује се: прима се са захвалношћу).

Бока Димитријевић. Ја мислим да таква слика једног заслужног професора треба да стоји у вел. школи. Он је требао држави да понуди. На калимегдану да се мете не личи.

Председник. Слика је од бронзе и може се метути где год у парку. Неће коштати више од 300 дин.

Коста Главинић. Је ли то биста или је цела штатуа. (Цела).

Сад је то врло незгодно. Општина треба нешто да учини, јер то је заиста жалосно да наши вајари не могу да живе од свога рада.

Што се тиче понуде држим да је треба примити, па после да се умоле надлежни људи да изберу место, где да та штатуа стоји.

Председник. Да примимо ми, а доцније ћемо говорити где ћемо је поставити. (Прима се).

Пошто је већ доцкан, то закључујем састанак.

Састанак је трајао до 9 $\frac{1}{2}$ часова по подне.

Држан 23. Септ. 1891. године у Београду.

Председавао с почетка Св. Карапеша и за тим предс. Милов. Р. Маринковић.

Почетак у 7 часова по подне.

Св. Карапеша. Отварам седницу и молим вас да саслушате протокол прошлог састанка.

(Секретар чита. Прима се).

За овим секретар прочита нове предмете који су прошле седнице били примљени али није било довољног броја одборника за решавање нових ствари. (Прима се све).

Св. Карапеша. У члану VIII. измена и допуна закона о устр. војске, утврђеним 30. Априла пр. год. казато је поред осталог и ово: „Сву комору возну и товарну за редовну војску, као и потребне јахаће коње за сиромашне обвезнике исте војске, дају општине по разрезу војног министра, а оне их разрезају: на имућне грађне преко 50 година; на имућна масална, цркв. и манастирска имања, акцион. предузећа и новч. заводе; на оне који су ослобођени личне службе у војсци било због телесне неспособности, било због државне службе а добродушни су имовног стања.

Кола са запрегом држе општине вазда у приправности и у мирно доба ...

Да би ова кола за комору била једнообразно израђена у свима општинама, министар војни наредио је да се осовине и шине за кола направе у управи војно-техничких завода у Крагујевцу, Од суме која пада на ову општину има да се сад плати $\frac{2}{3}$ а $\frac{1}{3}$ у месецу Марту. Према тим осовинама и шинама могу општине и саме даљи рад вршити ако неће да га врше при управи.

Ми смо, кад смо у Децембру добили први акт г. министров, тражили да нам се пошљу једна кола као мустра па ћемо их према тој колико треба поручити, али до сада нисмо добили кола као мустру а добили смо акт којим се тражи да се плате осовине и шине. (Да се плате!)

Ми дакле имамо да замолимо одбор да одобри да ову суму исплатимо сад а $\frac{1}{3}$ у марту, међутим ми ћемо гледати још сад да је разрежемо на оне који је по закону треба да плате..

Мата Јовановић. Господо, ја налазим да се овај издатак, колики био да био, мора одобрити. Но да би смо ми одма могли учинити разрез на лица која су дужна да даду ова кола и на правна лица, ја мислим да је потребно да се бар приближно зна

шта ће коштати свих 227 кола, колико је, како сам сазнао разрезано на општину београдску те да целу ту суму разрежемо на кога треба пошто не би имао смисла сад разрезивати за осовине и шине а после за друго.

Ђока Новаковић. Тамо у закону изриком стоји да се ово наплати разрезом а кад буде све готово а не сад.

Председник. Одма за овим можемо избрати комисију за разрез целе коморе. Међутим можемо упитати у Крагујевцу шта коштају једна кола, шта коштају поједини делови, по што су воловска кока и кад то сазнамо ми ћемо учинити разрез за све што има да се набави.

Гавра Бркић. Мени је нејасно како да се разреже ово: да ли на грађанство или да се удари на приходе општинске?

Председник. Ви сте чули мало пре од г. Карапеша како гласи чл. VIII. измена закона о устр. војске од прошле године. И по томе могли сте сазнати ко ово плаћа. Пошто је се Министар позвао на закон који налази своје примене у свој земљи и код свију општина, то ја мислим да је излишан сваки даљи говор и да треба ово платити.

Г. Бркић. Ових 220 колико ли кола, има општина београдска да разреже на грађане само за комору редовне војске а после се има засебно давати комора за први и други позив народне војске. И ко ће све ово платити? Сигурно су „добре“ радње па може да се све ово поднесе! Кад ми ништа немамо не може ни држава ништа тражити.

К. Главинић. Не вреди нам да се овако разговарамо. Ми ово морамо платити па квит посла. Од кога ћемо после ми то накнадити, јазато је јасно у закону те немамо потребе да и око тога водимо разговор.

Гавра Бркић. Кад буду кола готова хоће ли држава да се њима служи, или ће да остану те да се њима служи само за време рата?

Заст. председника Св. Карапеша. Стоји у закону како ће бити. Кола ће се мислим чувати у шупи, а кад буде потреба онда ће држава тражити и волове и коње.

Милутин Марковић. Ја мислим да овоме није потребно говорити, кад то закон наређује тако. Сад само нека се изврши ово што се тражи.

Но пошто ми имамо примање код државе, то нека председништво настане да се пребије плаћање за плаћање. (Одобравање).

Гавра Бркић. Ја мислим да би требало сад одмах одредити комисију.

Заст. председ. Св. Карапеша. Да прво решимо ово о чему је говор, а за овим ће то следовати што ви предлагете. Ево и акт о томе спремљен.

Усваја ли одбор извршење односно кола? (Усваја).

Председник. Сад изволте, да изберемо комисију за разрез коморе. Треба одредити по квартовима и колики број желите из сваког кварта. (Чује се: по тројицу). Лепо. Молим вас кандидујте сваки квартал за себе.

К. Главинић. Господо. Добро би било да од те тројице бирате по једног чиновника, јер се и њима реже на леђа. (Одобравање).

Председник. Да почнемо.

Кога мислите за квартал дорћолски:

Никола Р. Поповић. Ја предлагам Живка Јовановића чиновника, Марка М. Мар-

ковића трговца и Јанаћка Костандиновића бакалина.

Председник. Усваја ли одбор? (Усваја).

Сад за врачарски: (чује се: г. Чета Поповић пензионар, Јеремија Миљивојевић и Милан Бркић. (Усваја се).

За квартал варошки: Милован Миленковић тргов. г. Миленко Павловић пензионар и Соломон Азријел трговац. (Усваја се).

За квартал палилулски: г. Пера Љубишић чиновник, Настас Крстић и Мита Марјановић. (Усваја се).

За квартал теразијски: Милош Обркнежевић ковач, Димитрије Наумовић казанџија и Сима Ч. Поповић чиновник у пензији. (Усваја се).

За квартал савањски: Периклес Захо тргов. Стева Бајаловић професор и Павле Златковић магација. (Усваја се).

Сад вас молим да ми одобрите понуду Насласоју за везу телефона између општинског суда трошаринске управе и грађевинског одељења и управе в. Београда. Предрачун је 750 дин.

Соломон Азријел. Ја би желио да се за то држи лицитација и сигуран сам да би се нашо неко за јевтинију цену Зашто баш све томе да се даје кад има и других.

Председник. Ја не знам да ли још кога има.

Соломон Азријел. Ја знам да има и упутићу вам двојицу тројцу.

Мата Јовановић. Треба видети на колико места треба метути стубове и да ли ће сопственици кућа дозволити, да се на њихове куће мећу.

Председник. Ја ћу му показати где има везе извесне. Објаснићу му и тражићу све олакшице да нас јевтиније кошта.

Одобрава ли одбор? (Одобрава).

Молим вас, да вам саопштим о школи савањској. Ми смо муку мучили, да нађемо добру кућу на савском крају за школу и слади смо неколико комисија да прегледа неколико кућа и те су комисије ишле и гледале.

Садашњи локал је врло незгодан за школу и комисија прегледајући куће зауставила се на кућу браће Карапеша, а и на садашњу школу. Комисија је предложила неке исправке на кући Карапеша, па да се може употребити за школу и те исправке изнеће на 700 дин. У садашњем локалу има те исте собе за школу само што су лошије, а цена је једна иста и тамо и тамо 450 дин. месечно, само што Карапеша траже да општина поднесе ту исправку од 700 динара. У локалу Карапеша нема стан за учитеља, а у садашњем Крсмановићевом локалу има. Комисија је казала, пошто су исправке велике, да је боље да остане школа гди је и сада. Ми нисмо још одказали стан браћи Крсмановића и према томе крајње је време или да одкажемо и да узмемо другу кућу, или да останемо где смо.

Ја вас молим да се то сад реши.

Дим. Најдановић. Ја не би остао у истој кући с тога што је велика комуникација. Пре су кола згазила једно дете. Чуо сам да је комисија гледала и кућу г. Јакшића.

Председник. То је кућа, која тражи врло велику исправку.

К. Б. Мијајловић. Ми смо гледали неколико кућа, али нема ни једне куће згодне за школу. Због те нужде морала је комисија да остане мишлења тога да се опет остане у исти локал. Г. Карапеша је кућа

прилично згодна, али само тако ако би се он из исте иселио, а он то неће.

Дим. Најдановић. Браћа Карапеша дају оно одељење што је до кафане. (Чује се: јесте).

К. Б. Мијајловић. Сем тога нема ни особеног уласка, а после они недају мање од три године.

Раденко Драговић. За кућу Крсмано-вића чак је и по новинама писано, како је нездрава, а и комисија је казала пређе, да је кућа таква, да се више у њој несме школа оставити. Нема вентилације а приступ је истој врло тежак због комуникације велике.

Ја нећу да кажем, да се мора узети кућа Карапеша, али свакојако друга се кућа мора узети, јер ма да комисија вели, да ће Крсмановић нешто оправити, ипак то није ништа, премда и то што има да се оправи, Крсмановић неће учинити.

Ник. Р. Поповић. Поред разлога које је Раденко споменуо постоји још и овај разлог да се у женској школи на Сави споје разреде а тако исто и у мушкој школи — што нема довољно деце док у другим крајевима има их и прекобројне. Сад су родитељи дечији принуђени да дају своју децу у друге школе а кад би се школа одатле изместила тада би се деца вратила понова у школу те би их у другим школама било таман колико треба.

То је нагнало школски одбор да споји ове разреде. И то је разлог са кога треба наћи места за ову школу.

Мата Јовановић. Ја сам чуо разлоге са којих се тај садањи стан не може за школу употребити и са свим се слажем да га треба бољим заменити и грехота је те то није и до сад свршено. Но ја чујем да ни овај други стан није бог зна како бриљантан и поред тога што му је иста цена, у њему нема стана за учитеља а то значи да је знатно скупљи од садањег јер ми морамо да платимо обашка за стан учитељев; а што је такође важно овај стан треба да се оправи па и то ће коштати општину око 700—800 дин. С тога мислим да треба тражити другу кућу.

Председник. Тражено је и прегледано неколико кућа сем ове па се зауставило на њој. У томе крају гледана је и кућа Арсе Лукића па се нашао да није за школу а гледана је и кућа гђе Живке Милосављевићеве па се видело да је ниска и да потребује исправке. Осим ових прегледано је у савском крају још неколико кућа па се није могло наћи угодне. Остала је још Карапешинева кућа као угодна и та ако би се хтело могла би се узети.

Дим. Најдановић. Да ли је покушавала комисија да узме стару пивару? (није; она је у другом кварту).

Бока Николић. Господо, код куће браће Карапеша близу су кафане па да ли то неће што сметати?

К. Б. Мијајловић. Ја сам мало пре напоменуо да би ова кућа могла поднети за школу кад би се браћа Карапеша иселили из целог локала. Ја бар не бих могао пристати да се узме ова кућа јер ту је радња гвозђарска, ту су полуге, пегле, штогле и деца несташна могу њима полупали главе једно другоме.

Најбоље би било да се моли Крсмано-вић да измени нешто на његовој кући; а он ће, надајмо се, то и учинити.

Соломон Азријел. Кад г. Мијајловић каже да кућа бр. Карапеша није за школу,

онда је најбоље да задржимо садашњу кућу још за неко време за школу док боље не нађемо.

Раденко Драговић. Ја мислим да треба озбиљно водити рачуна о томе што се говори против куће бр. Карапеша; треба извидити да ли је истинито то што се тврди па ако је — да се не узима под закуп. Боље је да остане и садања кућа него да се узме гора.

Председник. Комисија састављена из Косте Б. Мијајловића, управитеља школе, Младена Тодоровића, Илије Цветановића и инжењера с два учитеља — дала је мишљење да би Карапешинева кућа била подеснија за школу од свих зграда које су гледане али ако се уступи сва а они кажу да неће него уступају само горњи спрат.

Бока Николић. Ја мислим да би се могли и са тим горњим бојем задовољити али тако да бр. Карапеша обећају да неће бацати по конку које какве гвозђарије и т. д.

Председник. Они обећавају да ће за себе задржати само један пролаз, да ће порушити једну шупу и чинити све да децу ништа не спречава у раду.

Бока Николић. Према томе има места да се узме ова кућа тим пре што нема места бојазни да ће се деца тући полу-гама и т. д.

Марко Велизарић. Кад је комисија употребила све и изабрала ову Карапешину кућу као најбољу и кад Карапеша немогу да пристају на овај последњи услов, онда шта нам остаје друго него да останемо при оној школи па каква је да је.

К. Главинић. Молио бих да ми се каже: шта траже Карапеша за њихову кућу? (450 дин. месечно). Шта се плаћа Крсмано-вићу? (исто толико). Код Крсмано-вића чини ми се има и стан учитељски који би се морао засебно платити 76 или 72 дин. месечно ако би се узела Карапешинева кућа, јер у њој не би могло бити стана за учитеља. Кад се дода то и оправка око 900 дин. то би Карапешинева кућа коштала општину месечно око 580 дин. То би била знатно већа цена и незгодно би било да је узмемо.

Председник. Ја вас молим овластите ме да ја свршим тај посао. (врло добро!).

Одобравате ли да председник сврши ову ствар како за најбоље налази? (одобравамо).

Председник. Сад да вас известим о школи на Топчидерском брду.

Ви сте решили, да ја и г. Велизарић одемо и видимо кућу, коју је г. Марко предложио и сазнамо можемо ли је добити за школу под кирију. Ми смо ишли, али је нисмо могли добити под кирију и с тога је школа морала остати на старом месту.

Сад је после тога дошао г. Вукашин Петровић и понудио његову кућу. Он вели да ће дати за повољну цену и молио је да изађемо и видимо. Ја мислим сутра да одем са још једним одборником и да с њим преговарам. Тамо по казивању г. Вукашиновом има 8 соба и има парк.

Ако налазите да ја могу да преговарам и погодим онда ја ћу то учинити. (Усваја се).

Марко Велизарић. Ја сам чуо, да би газда продао ону кућу општини за 18 хиљ. динара. Требало би је оценити и ако вреди купити је, јер би у томе бољи интерес био за општину.

Председник. О куповини сад се не може ни мислити, јер општина има и сувише издатака. (Тако је).

Сад имам да вас известим о школи за 5-ти разред.

Ви сте решили, да г. министар удеси план, који одговара нашем погледу за тај разред, и ради тога треба набавити згодан локал. Г. Таса Миленковић судија понудио је своју кућу, која је заклоњена у сокачићу иза имања Стефановића у кнез Мијајловој улици.

Ова кућа по месту где је и по свом положају доиста би одговарала тим захтевима школе и има довољно локала за ону цео, коју смо ми по програму нећемо и за занатлиско одељење усвојили. Оп тражи 30 дук. месечно а изашао би вели из куће из својих личних обзира. (Чује се: то је врло скупо).

Соломон Азријел. Најбоље је да се избере комисија и она нека потражи кућу. Ја знам да има појединих кућа и далеко јевтинијих. (Чује се: за 20 дук. — има и кућа Димитрија Јовановића). Лепо то нек види комисија.

К. Главинић. Може општина и преко новина, да потражи какву кућу.

Председник. Ако желите да чујете моје мишљење по тој ствари, ја овако мислим. Кућа г. Тасина по свом положају и потреби врло је подесна. Истина је цена доста висока.

Сад ако се може наћи подеснија кућа онда је најбоље да се усвоји мишљење г. Главинића па да се објави преко новина. Међутим да се одреди комисија те да куће прегледа.

Дакле сад кажите како ћемо. (Чује се: да се избере комисија и објави преко новина).

Добро. А у комисију нек уђе г. Капетановић и Никола Р. Поповић. (Усваја се).

Сад вас молим да одобрите раније прекорачене кредите. (Чује се: други пут).

Коста Главинић. У колико је мени познато у том извештају о прекораченим кредитима има ствари, о којима би требало мало и проговорити.

Председник. Онда вас молим да одобрите прекорачене кредите од 1884. године у 267.402 дин. Комисија је прегледала то још још 1884. год. У тој комисији био је г. Коста Црногорац. Дошло је до тога да сад одбор одобрите. И ја вас молим да одобрите, јер немогу да пошљем контроли рачуне.

Соломон Азријел. То се сад не може да реши с тога, што нема довољан број одборника.

Мата Јовановић. Да би могли то одобрити ја мислим да је нужно да одбор чује, на што је дато тих 26 хиљ. динара — а не овако на памет. Нпр. да ли је подигнута школа или што друго. (Чује се: за идућу седницу).

Председник. Добро. Остаје то за идућу седницу.

Сад чујте извештај за друге кредите. (Известилац г. Никола Р. Поповић чита).

Одобрава ли одбор? (Одобрава). Даље има за разне школске потребе 5800 дин. (Одобрава се). За набавку палидрвца и других ствари 300 дин. (одобрава се).

Сад има реч г. Соломон.

Соломон Азријел. Ја сам пре неколико дана овде у седници казао, да се у Топчином венцу ништа не ради, ни калдрма ни одкопавање земље макадама и т. д. Има већ 15—20 дана како је то било, и сад се опет неради. Још мало па је зима ту. Молио би да се ово што пре уради.

Председник. Ово што каже г. Соломон доиста стоји, али ја не могу да савладам. Ми смо оставили рок томе предузимачу и сад ћемо да раскинемо уговор. Оч је узео више послове и сад неће моћи ни до конца Октобра да сврши овај вишњички друм, а обвезао се за 20 дана. Видећемо шта ћемо урадити с њим.

Коста Главинић. Ја сам хтео то исто казати што и г. председник. Молио би г. председника да одмах чим истече рок томе предузимачу, да посао другоме.

Председник. Ја то чекам.

Соломон Азријел. И Шелинг што оправља тротоар, ништа не ради, па ни онај што прави макадам.

Председник. Хвала на пажњи. Ја ћу предузети мере да се то убрза.

Мата Јовановић. Овај што прави шеталиште жали се да неможе да ради што му инжињер недаје линију.

Председник. Тај човек никад се за то није мени жалио.

Састанак је закључен а трајао је до 9 сах. по подне.

Држан 2. Октобра 1891. год.

Почетак у 5¹/₂ часова по подне.

Председавао председник општине Милован Р. Маринковић:

Председник. Пошто има довољан број одборника за решавање, отварам одборску седницу и молим да чујете записник (секр. прочита).

Има ли ко да примети што на састав записника? нема).

Усваја ли одбор записник? (усваја)

Одборници г. г. Коста Б. Мијајловић и Милан Денчић веле, да познају Косту Цветковића, о коме је раније дато уверење о владању и имовном стању и да је доброг владања а стапа сиротног. Према овоме уверење ће се у овом смислу издати. (Усваја се.)

Димитрије Најдановић. Касани на кланици туже се да оскудевају у води. Ја сам ишо и уверио се да је то у истини. Сећам се да је општина имала неки уговор са Пером Петровићем да овај пушта воду, па он то не чини ја би молио г. председника, да настане, те да се овоме помогне.

Председник. Примам то на себе да настанем те да се кланица снабде са водом.

Могу вам казати и то, да сам ја то питање с Петровићем пре два месеца расправљао. Он је добио право службености да подигне преко општинског земљишта цев за спровод воде са дунава, а општини да плати неку суму. Доцније је одступљено од тога плаћања али да он у место тога даје воду на кланици. На жалбу одборника да воду не даје, ја сам га звао и казао му да се држи тачно уговора, јер иначе ће му све цеви порушити, а он је одговорио да није зато он крив, него је томе узрок, што се често кваре оне цеве што спроводе воду. Ја сам му казао да оправим што је покварено, па ће му се признати. После овога доведена је вода.

Сад имам извештај, да једанпут даје воде, други пут не даје и с тога је у извештају казано, да се бунар удеси.

Сад имате да одобрите лицитацију држану за оправку кланице. (секретар

прочита извештај;) Дакле на лицитацију није дошао нико. Доцније дошао је код мене овај предузимач и тражио да му се оправка уступи. Из предрачуњене цене испали су само казани о којима је била овде реч раније.

Димитрије најдановић. Ја сам вече-рас био код мајстера и то ће се оправити како је казано.

Мата Јовановић. Ја сам и пре једном напоменуо, а то и сад чиним, да увек буде овде инжињер, кад се имају решавати лицитације, како би дао извешће по тим лицитацијама — па од тога ништа нема и сад није дошао.

Председник. То је истина било, али ви знате, да је он на страни и нисам га могао позвати. Сва је ствар у томе. Ја сам наредио, а то зна и г. Најдановић, да се направе 30 преграда. Дакле у томе је повећање кланице и у унутрашњости. Дакле да се калдрмише, ископа бунар и намести шмрк.

Љуба Јовановић. Има ли ту и то да се направи кућица за чуваре.

Председник. Ја знам само за оборе али за кућицу не знам. Они су и до сад имали где да се склоне.

Раденко Драгојевић. Овде је говор о лицитацији, а ви сте прешли на друге ствари.

Димитрије Најдановић. Колики је предрачун?

Председник. 3420 дин.

Димитрије Најдановић. То је много. Ствари које се имају оправити просте су:

Ова је кланица коштала 12 хиљ. динара а невреди ништа систем који је употребљен. То нису обори, него као неки голубарник. Треба да се наместе на вратима шарке.

Председник. Ја сам нарочито обратио пажњу на те затворе да буду јачи и то је овде у условима означено.

Димитрије Најдановић. Ја се у свим стварима добро разумем и инжињер нека ме позове па ћу му казати како треба да се утврди затвор.

Јован Петковић. Требало је понаособ наредити, да могу више њих правити, а не овако све једном. С тога је и цена скупа. Боље је поделити на више мајстора.

Председник. Ви не можете веровати, колика је то невоља дати једно једном а друго другом. Ко ће то да набавља сто мајстора — један да прави врата, други оков, трећи калдрму и т. д. То се не да посебице расправљати. То општина неможе да чини, него она да једном па с њим води рачуна, а он не се бори са мајсторима.

Марко Велизарић. Кад се зна већ да ће између први предузећа које ће општина узети у рад, бити модерна кланица онда за сад треба само најужније оправке на садашњој кланици чинити и не трошити много, кад ће то бити за кратко време.

Председник. Ми доиста можемо овако урадити и овако би требало да иде али није могуће. Ја сам био очевидац к кву невољу имају ти људи у раду и о томе ваља водити рачуна. Ја сам дозивао Петровића и лично сам набројао да се то уради па није могуће било.

Осим тога издатак треба одобрити и са тога разлога што нова кланица,

баш и кад би се одма почела да зида неће бити брзо готова; неће бити готова за годину две а за то време послужили би се овом. Трошак истина има да се учини али шта да се ради? Мора се чинити па нека се и чини.

Дим. Најдановић. Овде се каже да ће се подићи привремена кланица. То је речено с тога што ће она и бити у употреби док се нова не сагради и са тога ће бити и од слабије грађе јер је привремена. Ја мислим да и не треба бити раскошан овде. Ни у Пешти се не меће цигла насавице, па кланица ипак добро служи.

Мата Јовановић. Ја мислим да сада на можемо донети никакву одлуку и предлажем да овај предрачун прегледају г. г. Шток и Најдановић одборници с инжињером па да нам идуће седнице реверирају о овоме. Овако на памет не можемо ништа радити јер нисмо чули ни предрачун ни услове.

Председник. Па ево ако хоћете ја ћу вам прочитати реферат о томе.

Мата Јовановић. Има реферат комисијски, и ја сам га потписао као члан комисије у томе да треба оправити али како ја не знам.

Председник. Има све то и ако хоћете ја ћу вам прочитати.

М. Велизарић. Најбоље је да Шток и Најдановић то сврше, а ми сада да пређемо на други рад.

И. Цветановић. И ја мислим да треба да се одреди комисија те да ову ствар проуче и да за идућу седницу реферирају одбору.

Р. Драговић. Општина има од кланице најсигурнији приход па треба да изврши ове оправке што пре иначе док затече рђаво време тешко ће људи прићи кланицама.

Дим. Најдановић. Најбоље је да комисија прегледа ствар па ако нађе да цена није скупа онда да је одобри и да само реферирају одбору да он то одобри.

Ил. Цветановић. На послетку кад је ствар хитна могли би да одредимо комисију па како се она споразуме онако и да нареди а ми то да примимо.

Бока Новановић. Шта ће вам ту комисија кад ми овде имамо већ један извештај. Ја мислим да то треба примити па да и не наређујемо другу лицитацију.

Мата Јовановић. Нама је лане реферисано о овој шупи и казано је да ће да кошта јефтинеје а потрошено је 1200 дин., и направљене су неке трице. Све је направљено од другог материјала а не од каквога је требало. Неко дакле треба да каже какав треба да је материјал, какви директори, шарке, патос ит. д. Ја без тога не бих могао да одобрим никакав издатак.

Председник. Ево какав материјал треба и које јакоће да се употреби (чита). Има дакле све што ви мислите да треба да има.

К. Главинић. Предрачун овај може бити у нечему оправдан а у многоме и неоправдан. Ми то овако на памет или на брзу руку ценећи, не можемо знати па за то се и ја придружујем мишљењу: да треба одредити комисију те да она предрачун прегледа и ако је све како треба нека се посао уступи понуђачу да га сврши по прорачуну а ако није

нека се председништво постара да нађе другога па да му да посао. У комисију би ваљало изабрати људе који посао разуму.

Ако се то неће, онда ставити на гласање прима ли се понуда или не прима а за другог нека се избере комисија да ради даље.

Председник. Ја ћу да ставим на гласање што је изнешено, и ако то непримате онда ће се изнети друго како да буде;

Ко је за то, да се ова понуда усвоји нека каже „за“ а ко је да се не прими казаће „против“ (Настаје гласање, —

Дакле већина је против. Сад дајте ка о да буде.

Мата Јовановић. Сад остаје да се образложи комисија. И ја у њу предлагам Адолфа Штока, Димитрија Најдановића (чује се и Мату Јовановића). Па добро нек сам и ја.

Председник. Усваја ли одбор, да ова комисија нареди све шта треба да се изради, па да она и погодбу изврши (усваја се),

Сад изволте чути лицитацију односно камења за београдску улицу (секретар прочита).

Илија Цветановић. Ја мислим да би тај камен требало привући негде у близини гди се мисли правити школа привлачење је скупо.

Гавра Бркић, Ја мислим да камен не продајемо, ако је добар за нашу потребу, а иначе нек се уступи томе лицитанту.

Филип Васиљевић. Мени се чини кад се школе буду зидале, да се неће дозволити зидање са овим каменом, јер ово је камен од калдрме, који за школе није.

Председник. Да вам објасним одкуда та потреба долази, те да се тај камен прода. Ви знате да се тамо носи земља па је предузимач почео да вади камен и толико изашао, да је прекинут саобраћај. С тога су се становници обратили мени да гледам да се тај камен уклони. Ја сам мислио и рачунао, да га дигнем на каквом општинском земљишту као што помену г. Цветановић па да га за општински рачун задржим али после сам видео, да само превлачење кошта 2 дин. од кубног метра, а наша општинска кола већ су толико заузета преносом камења са улица, да се за овај посао не могу употребити — па на крају крајева, да је интерес бољи, да се камен изложи продаји и та је продаја држана усмено и дотерало се до 2.55 дин. Ако мислите да је сувише јевтино ви решите како знате, а од своје стране држим да није јевтино.

Димитрије Најдановић. Како је председник објаснио, тако у ствари и стоји Ја сам питао Ристу Крстића колико би он тражио за пренос исти, па тражи 3. динара.

Председник. Ја мислим да би се могли задовољити са овом ценом.

Милан Денчић. Како би било да се продаје на мање партије.

Коста Главинић, Господо, овде је сад тешко ствар решити како би ко хтео. Камен треба да се склони. Људи имају право да нетрпе. Сад кад тај камен није за школу, преносити га и доцније продавати било би штетно по општину. Дакле мора се одобрити лицитација.

Да ли има мишљење грађевинског одељења пошто се продаје камен из ташмајдана. неки кажу 3 динара, али ја мислим, то је кад се из стене вади. (Чује се; треба што пре да се склони.)

Илија Цветановић. Ја држим да је доста јевтино. Односно наводи г. Главинићевог не треба срањавати овај камен са ташмајданским. Овај је бољи од ташмајданског овакав исти камен има спрам луднице од пре 20 година и данас стоји Држим да је боље, да га оставимо за општину. (Чује се: да се реши.)

Председник. Одобрава ли одбор ову лицитацију? (одобрава.)

Сад изволте чути уверења која се траже. (Секретар прочита — види у општинском протоколу)

Г. Стеван Славнић инжењер општински разболео се и поднео молбу да му се да једномесечно осуство. (одобрава се.)

Председник. Нас тројица изашли смо те смо гледали кућу г. Вукашина Петровића на брду, за топчидерску школу. Кућа је добра за школу и он тражи 10 дуката месечно или 120 динара. Ако одобрите можемо да узмемо јер другу кућу тамо нисмо могли наћи.

Соломон Азријел. Ја држим да цена није скупа и да је треба платити толико само би требало обавестити г. Вукашина да ми не узимамо кућу само за зиму него најмање за три године. Са тога нећемо дозволити да нам за лето одкаже кућу.

Председник. Њему је то казано и он пристаје.

Раденко Драговић Кућа није скупа само кад би била на месту где нам је школа од потребе, али ми се чини да је далеко. Деца која ће посећавати школу, у Топчидеру су а школа би била на топчидерском брду које је доста далеко.

Председник. У прошлој седници чини ми се објашњено је да онај Талијан који има кућу код мајдана топчидерскога, неће да је да под кирију већ хоће да је прода; те с тога ваљало би о томе промислити ако одбор жели да је купи.

Свакојак ми се морамо постарати за школу што пре па узели је овде или онде — то је споредна ствар.

И. Цветановић. А каква је то кућа на продају? (Талијанова више мајдана). Колико је цени? (20000 дин.). Е, то је, разуме се, много.

К. Б. Мијајловић. Каква је и где је кућа Новаковића инжењера? (Она је мала за ову потребу).

Г. Бркић. А колико има ученика (60 до 70).

Па кад су могли да иду с бањичког брда у Топчидер за што не би ишли код Вукашина.

Ф. Васиљевић. За виноградиску децу онде је најбоље и требало би ову кућу узети.

Председник. Одобравате ли да се узме ова кућа? (одобравамо с тим да се узме за 3 године).

Раденко Драговић. Па то изгледа да хоћемо све ближе школу до споменика Карађорђевићева. (чује се: па кажите ближу и бољу кућу).

Председник. С овим је свршено. Сад даље.

Ви сте ме прошлог пута овластили да погодим кућу за школу на Сави. Ја

сам гледао оне куће и Крсмановићеву у којој је сад школа и сложио сам се с мњењем комисије да је од свију зграда најбоља Карапешинева и ја сам је узео под закуп по 450 дин. месечно с тим да им се да 700 дин. на име оправке а после, кад се кућа напусти, да се они сами брину о оправци. У кући ће бити 6 учионица а имаће за децу једна велика шупа удешена за телесна вежбања кад је ружно време. У колико сам приметно, собе у овој кући веће су него код Крсмановића.

Соломон Азријел. Кућа је добра а и цена није скупља од досадање те би био мњења да се узме али сам против давања оних 700 дин. за оправке. Он треба као власник да је сам оправки.

Председник. По уговору с Крсмановићем ми смо дужни сад да му доведемо кућу у првобитно стање; то би и овде требало чинити. Но место издатка кад се будемо селили ми га чинимо сад; то је дакле све једно (чује се: ко ће да врши оправке у току закупа?) Препокривање крова припада господару а кречење и унутр. оправке кираџији.

Одобравате ли овај закуп? (одобравамо).

Као што знате г. Таса Миленковић понудио нам је кућу за 25 дуката или 300 дин. месечно и да се веже уговор на 3—5 година. Но у току времена појавило се још неколико понуда које ми нисмо још могли да оценимо ни куће да прегледамо. Ми имамо за пети разред уписаних 105 ученика те се нећемо моћи помоћи с двома учионицама него нам требају три. Између осталих нуди нам се и кућа Распоповића на шанцу по цени од 25 дук. месечно у којој веле да има доста одељења.

Крајње је време да се овај посао сврши и ја вас молим да ми кажете шта да радим.

М. Велизарић. Кућа Тасе Миленковића многа је ближа средини вароши него кућа Распоповића у којој сам био, и у колико се сећам чини ми се да тамо има само једна велика сала, док код г. Миленковића има једна велика магара, која се може удесити за потребу занатлиске школе, а осем тога има још и других великих соба удесних за учионице.

Председник. На што да сведемо цело овај разговор? (чује се: да председник разгледа све понуђене куће па што погоди да му одобримо).

Мата Јовановић. Шта је од оне куће што је поклонио владика држави.

Председник. Мени се чини да је она издата.

Како мислите, да се ова ствар сврши.

Раденко Драговић. Ја се слажем са Соломоном. Та школа не мора бити у средини вароши, него може да буде и у палилули; а да се плати до 200 дин. месечно.

Илија Цветановић. Па шта ћемо ако се не може да нађе за 200 дин. Питање је овде може ли се ова ствар одлагати. Држим, да је најбоље да овластимо председника, да све куће, које се нуде, прегледа, па ако нађе за 200 динара нека погоди, а ако не, онда нек тера до 300 динара.

Соломон Азријел. Кућа Војина Радуловића нуди се за 300 дин. То је кућа велика и нова.

Председник. Ту смо кућу гледали још онда, кад смо тражили за инжињерско одсеље. Он тражи 4 хиљ. и неколико стотина динара годишње.

Гавра Бркић. У малилули има кућа пок. попа Исе. То је кућа велика и има велики плац. Држим да неће бити скупља од 10 дук.

Она је вћ употребљавана за школу и за инжињерско одсеље.

Председник. Па добро. Овластите ме, па ћу и ту кућу видети.

Бока Новаковић. Овде је питање хоће ли да овластимо председника да погађа кућу до 300 динара или до 200 (чује се: тако је).

Бока Димитријевић. Ја би био мишљења да упитамо друштво Свет. Саве, да ли би оно могло дати. Оно има доста празних соба, а међутим није одређено гди мора баш бити школа.

Марко Велизарић. Мора се ценити место гди ће бити школа, јер ће у ту школу долазити деца из свију разреда основних школа у Београду, па зато таква кућа мора бити у средини, а не на крајевима вароши.

Гавра Бркић. Ја мислим да оставимо не решену ову ствар још сутра до подне. Ево зашто. Овде су сви одборници, па они знају из својих крајева гди ће остати кућа празна после Митрова дне, па кад то виде да јаве овде, па онда према томе да решимо.

Председник. То је све лепо, само до које цене.

Ја ћу ставити на гласање. Ко је до 200 дин. нека гласа „за“, а ко је за од 200 до 300 дин. нека гласа „против“. (Настаје гласање).

Гласало је 8 „за“ и 8 „против“ и ја гласам против — то је 9 против — и тако решено је до 300 динара.

Бока Новаковић. Овде има већ више од месец дана како се износе на решење хитне ствари, а редовне могу чекати вечно. Ја молим председника, да и од редовних ствари износи; јер ако само хитне ствари износи, онда до редовних нећемо никад ни доћи. Председник треба да одреди, кад ће се решавати само хитне ствари, а кад само редовне.

Председник. Ако се одбор слаже с овим предлогом г. Боке, онда да се на редовној седници решавају редовне а на ванредној хитне ствари. (Усваја се).

Г. Соломон је предложио, да се седница претвори у конференцију. Пристаје ли одбор на ово? (Пристаје).

Добро. Претварам одборску седницу у конференцију. Сем стенографа који не морају писати нека изађу они који нису одборници. (Настаје конференција).

(После).

Претварам конференцију у јавну седницу и закључујем у исто време овај састанак.

Састанак је овај трајао до 9. сахати по подне.

држан 7. Октобра 1891. год.

Председавао председник Милов. Р. Маринковић.

Председник. Молим вас да чујете прошли записник. (Секретар чита. Прима се.)

У записнику би имало да се каже место браће Карапеша, „Велимир Карапеша“

јер је кућа узета под закуп његова својина. (Прима се.)

Ф. Васиљевић. Ми смо пре донели решење да се направи пут код Карабурме до општинског рејона, а он се прави само до Карабурме. Онај амбис, онај нагрђени пут, остаје одатле и даље. Молим да се то исправи

Председник. Да вам објасним ову ствар. У протоколу је записано да се тај пут вишњички до карабурме сврши и инжињер га је дотле и урадио а није до атара београдске општине. Остао је један врло мали део врло рђавог пута. И то би требало свршити, али ја нисам смео узети на себе да то наредим с тога што у протоколу другаче стоји. По закону о друмовима ми смо дужни да градимо друмове до атара општинског и са тога је предлог Филипов умесан те би требало наредити да се доврши и онај остатак пута.

Јован Петковић. Ја сам био у комисији за одређење атара и ми ни дан данас незнамо докле је наш атар а одакле је вишњички.

Председник: Тамо има један пут, којим се пређе Карабурма и има који се одваја за Вишњицу. Ја сам видео на актима у инж. одсељеу нацртано да од тога пута рачуна се на даље атар вишњички а дотле, то је раскрсница и атар београдске општине. Наравно да има вишњичана који прелазе са својим имањем овамо и београђана тамо, јер се атар не може заокружити потпуно, али то је главна међа докле је чија већина имања.

У осталом камен је већ довучен до тога пута и ми треба да одобримо да се рад доврши. По томе ваља учинити и исправку у записнику. Слажете ли се с тим? (слажемо се) И то до онога пута да се сврши што се одваја за Вишњицу? (јесте)

Има реч г. Никола Поповић као извештајца комисије која је имала де прегледа неки рад у трошаринској управи да прегледа оно питање о наплати трошарине на вино Јовичићево.

Ник. Р. Поповић. Мијаило Јовичић трговац винарски жали се представништву општине што му се тражи наплата неке трошарине на вино које он није продао у Београду већ га је извезао на страну. Да би се видело у колико му је жалба умесна одбор је изабрао тројицу одборника и ми смо нашли ово (чита.) Комисија је нашла да он има на чисто да плати још 290 3-75 дин.)

К. Главинић. Мени се жалио тај човек да га управа трошаринска није хтела да одужи на извесне количине вина које је извозио из Београда. Вели да су му прављене тешкоће кад је он позивао трошаринску управу да му одреди човека кад буде отако вино те да присуствује. Да ли је комисија водила рачуна о томе и што је нашла!

Ник. Р. Поповић. Комисија је позвала Јовичића и тражила обавештења о томе и он је поднео неке забелешке. Што је год могао да докаже, управа му је признала и није истина да га је кинила него му је увек одређивала човека да присуствује претражању кад год се је јавио. У осталом Мијаилу је дозвољено било да доказује све што мисли да му је кеправо учињено, па он ништа није могао да докаже; *напротив он је нашао да је овако како је комисија ствар оценила и пристао је на плаћање.*

И. Цветановић. Кад сам Мијаило признаје да је овако, онда да усвојимо извештај,

Председник. Дакле, усвајате извештај комисије? (усвајамо)

Сад да пређемо на питање г. Димитрија Најдановића из прошле седнице: како стоји са приходима кланичним. Ви сте изабрали једну комисију која је проштудирала то питање. Читајући правила о клању стоке прописана одбором прошле године, већина комисије сагласила се да треба чл. 3 правила о клању стоке укинути, ако желе да поправе приход и од аренде кланичне. У томе члану казато је: да приватна лица могу клати без плаћања таксе за своју потребу: свиње, јунад, телад, овце, овнове, јагњад, јарад, прасад и т. д. и само за клање јунади и телад морају се јавити општинском суду. Кад се добро проучи овај члан 3 видиће се: да су отворена широм врата злоупотреби, видиће се како је тешко контролисати ову наплату таксе и од лица која би јој подлежала. Такси су подложни сада само они касаци који на београдској кланици кољу а сви остали који кољу по вароши, не плаћају ништа. Одбор је општински, решавајући ово правило, и члан 3. хтео да учини да сиротиња може добити јефтиније месо. Миђу тим овим чланом постигнут је баш обратан резултат. Њиме су имућни грађани највише заштићени јер они су кадри да купе свињу, овцу и т. д. па да закољу и јефтиније добију месо, док је сиротиња упућена само на кланице. Комисија је, проучавајући ствар, дошла до убеђења да је заклано без таксе лане на 44.000 брва оваца. Комисија се мучила око тога и већином гласова нашла је да треба овај члан 3 укинути, па га заменити само тим да грађани могу без таксе заклати прасе и јагње само у очи Божића и у очи Ускрса иначе у све друге дане да и они плаћају. Г. Бока Новаковић једини је одвојно мишљење.

Бока Новаковић. Мислим да се овај члан 3 правила о клању стоке не може да изостави ни укине с тога што се њиме одржава оно право које је уредбом о арендама касапским утврђено. По тој уредби они који се јаве као касаци подлежни су плаћању аренде а сви други, који кољу за своју потребу ослобођени су те обавезе. Истина ова уредба допуњена је доцније законом али и та допуна није укинула то право приватних, и по томе ја држим да се ни на овај начин не може укинути. Могло би се укинути путем трошарине али овако не и ја не могу да одабрим ову замену закона.

Гавра Бркић. Ја држим да с овом изменом трега да се сачека док не дође на ред измена целог правила.

Ил. Цветановић. Ја бих желео да знам како би се ово извело па да касаци не кријумчаре? Ја сам сам за то да плате, али како и на који начин то треба да се проучи и реферирше.

Председник. Госп. Бока Новаковић оснива своје гледиште на уредбе о касапској аренди. Та је уредба изишла 1839 год. и по њој су се касапнице давале под закуп, т. ј. општине су имале право да дају под закуп клање стоке и продавање меса, али су задржале биле право да одреде цену меса. Но тај закон којим су призната нека права и грађанима, укинута је или замењена законским наређењем од 1869 године којим је општинама дозвољено да могу давати одобрење да се слободно стока коље по свој вароши а могу задржати аренду. Која се општина решила да даје право слободнога клања свима који

хоће да кољу, та је општина дужна да пропише правила о клању. Тим законом дато је још право општини да пропише каштигу за свакога онога грађанина који би клао стоку а не би платио таксу прописану од општине. Тако је управ она уредба о арендама касапским замењена овим правом да општина пропише таксу за клање стоке. овде је код нас то примљено да клачи и продавци одређују цену месу а општини плаћају извесну таксу на своје занимање. Али при свем том ни касапи не могу имати никаква рада а ни општина прихода докле год иде ово слободно клање без таксе.

Одбор општине желећи да олакша грађанима сиротнијег стања живљење у престоници, утврдио је овакав члан 3 правила који сад са наведених разлога ваља изменити у смислу о коме сам напоменуо.

Г. Бока који је у одбору, није се слижио с мњењем осталих чланова јер налужи да уредба није укинута а ми опет мислимо да јесте.

Дим. Најдановић. Имао бих да додам овоме што је председник казао да ових што за домаћу потребу кољу има 50—60 и они као и касапи раде крчмећи месо по приватним домовма без плаћања таксе на клање. Контролу над тим крчмењем није могуће вршити.

К. Главинић. Господо ово питање у истини је мало потешко. Веома се је тешко решити да се гвањаниму одузме право које имају а тешко је опет дозволити да се због неких грађана толика кријумчарења врше на штету општинских интереса. Ја мислим да то обавезно клање на кланицама можемо увести онда кад добијемо модерне кланице а не овакве какве су данас. Тек тада можемо удесити ово што је и за контролу лакше и за здравље корисниј и за интересе општинске боље.

Ја налазим да имућнији грађани једу месо јефтиније од сиротних а био би вољан да пристанем и пре модерних кланица на неке мере правилније, али се све бојим биће скупље контролисање него приход.

Док се не би и у томе погледу удесио, ствар ова требала би да стане.

Председник. Ми смо и о томе говорили како би се најлакше и најпоузданије могла ова такса наплаћивати па смо дошли до убеђења да би требало уредити догон стоке на једно место одакле би се лако свака могућа контрола и наплата могла вршити. Но то може бити тек онда кад оградимо пијацу сточну и уредимо још што треба. Тада би и број наших општинских контролора био довољан ако се не би могао и смањити. Сва је ствар сад у томе: можемо ли ми да укинемо извесна права дата грађанима правилом, или како неки веле законом и да их упутимо да кољу стоку на кланицама и плаћају таксу као и касапи.

Ја мислим да смо већ тим што нам је дато право да прописујемо правила о клању стоке и да одређујемо таксу месу, да смо самим тим задобили право да ово за грађане пропишемо, тим пре што нам је још дато и право да казнимо свакога оног ко не врши прописе и избегава кријумчарским путем да таксу плати.

К. Главинић. Закон којим је општини дато право да пропише правила ја разумем тако: да она може да пропише правила за оне који употребљавају месо ради крчме,

ради шпекулације а да не може спречавати оне грађане, који кољу стоку за своју приватну потребу.

Господо, незгодно је доиста то што се обзирама члана 3 користи највише имућнија класа али се овим користи у неколико и средња и сиротнија класа која гоји по некога брава и кад га коље не мора да плати таксе за клање те га јефтиније стаје.

Са тога ја ћу гласати против измене члана 3.

Бока Новаковић. Уредбом од 1839. године потврђено је извесно право за општину. Та уредба имала се је извршити на начин на који је казано. Тамо је речено да ће се клање давати путем аренде. Доцније се то показало као неудесно и у след тога дошла је допуна којом се одређује да се поред аренде може наплаћивати и путем одређене таксе дозвољавајући да сваки може слободно клати. Том допуном није забрањено право приватнима да могу за своју потребу клати по које бравче без таксе и са тога ја и не могу пристати на наплату таксе.

К. Б. Мијајловић. Ја ћу у интересу правичности да говорим и ако својим говором радим и против својих интереса. Кад један касапин закоље бравове, плати на њих таксу па их не прода него му остане па по мало заудари, полиција не рачуна на то што он то није могао да прода због појединих кријумчара и приватних који сами без таксе кољу стоку, него га казни, а то није право. Са тога ја мислим да сваки грађанин треба на оно што коље и да плати. Ово ако овако остане, биће штетно и за општину и за касапе који толике терете подносе. Ви сте чули да су 44000 комада стоке заклани у години дана без таксе и 16000 прошло је испод жита, то је 60000 комада! Тим се крње општински приходи с 90.000 дин.

Мени као механџији било би у интересу да овако остане јер ја могу да закољем брава за кућу па да га искрчим и несме ми и не може контрола ништа, али мислим да за општину то није корисно и ја мислим да треба сви да плаћамо таксу.

Јован Петковић. Ја не могу да разумем то, како би се могли уврстити приватни грађани са касапима. То би била грдна неправда. Касапин доиста треба да ћари, али не због тога да се и сиротињи узме и то последње право јер она само и једе јагњад сада, а богаташи узимљу јагње само док је младо, а то време траје врло кратко.

Гавра Бркић. Ја држим, да ми не можемо на овај начин да регулишемо ову ствар и да наметемо као неки јарам грађанству. Ми смо много што шта натоварили на грађанство, па сад још одузети му и ово право и терати га на кланицу за једно јагње, то би страшно било. Ја ћу овде да говорим и против касапе и против општине. Нека општина створи пијацу и другче уреди ту ствар, да се зна гди се јагње може купити и ту нек плати таксу сваки, а на овај начин као што се хоће то несмемо никако дозволити.

Илија Цветановић. Молим вас господо, ја сам мало пре казао, да ми прво и прво нисмо спремни. Ми немамо оборе а нема ни ћерма да може контролисати. Нпр. један дотера 2—3 јагњета да ли ће он то продати код три кључа или на пијаци то се незна.

И ја сам за то, да се плаћа, али онда, кад будемо спремни за то, кад будемо уредили ту пијацу да се стока никако у варош неутера.

Односно навода г. председниковог за сиротињу имам да приметим то, да се сиротиња обично с јесени омрси, кад буду козаре. Ми смо му козаре укинули, па сад ако и ово учинимо, онда зло. За то сам против овога предлога.

Коста Главинић. И ја би био за то да се носи на кланицу сва стока која се у Београду коље, али кад немамо уређену кланицу то не можемо сад учинити. То је истина добро са хигијенског гледишта, али кад немамо кланицу како треба морамо се стрпити.

Сем тога не можемо сачинити невестити ни спрам грађана, јер смо прилично оптеретили не само грађане него и себе, па им сад треба оставити неке олакшице.

Ако је приход општински у неколико смањен ја држим да је томе главни узрок што је месо говеђе скупо. Ја знам господо по себи. Ја сам трошио килу и по до две меса, а сад бога ми не могу. Ако се код 10 хиљада породица у Београду измавне плаћању таксе 50 хиљ. ситне стоке није много.

Што се тиче касапа, њихова је радња прилично плаћена. Оно што касапин плати општини, то он наплати потрошачу. Докле они имају рачуна радиће, а иначе да га немају не би радили. Тим, што се закоље 40—50 хиљада комада ситне стоке по приватним кућама касапи нису оштећени.

Председник. Ради објашњења. За читаву 1890. год. заклало је од приватних 34 хиљ. комада које јагњаци оваца и коза а сад је нађено да је до месеца Септембра заклано 44 хиљ. То је јасан доказ одкуд опадају приходи од касапнице, а није скупља месо.

Коста Главинић. Ово исто право имали су грађани и пре.

Председник. Ни су.

Коста Главинић. Како да нису, кад сам ја клао увек код моје куће. Да ли оних 5 пара плаћају само грађани који купују за приватну потребу или и касапи.

Председник. Не. Касапи плаћају на кланицама.

Коста Главинић. Молим, молим. то не стоји. Има касапа, који купују и на пијаци. дакле није рачун најтачнији. Ја тврдим да је то исто право стојало и досад. Ми треба да решимо да се плаћа више од јагњета, у место 5 пара нек буде 10. (Чује се: То је доцкан).

Председник. Питање је ово изашло још онда кад сам ја објашњавао ту ствар. Чиновници су казали узрок опадању. Вас одборнике нагнало је то, те сте изабрали комисију те да она изнесе узрок гоме опадању. У том једином задатку комисија је и радила, и свој извештај донела, сад треба то решити.

Коста Б. Мијајловић. Што нека господа кажу да ћемо јести месо за један грош јефтиније, ако усвојимо ово мишљење јер ће се створити конкуренција, то не стоји.

(свршиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.